

Εδρεύθερο

ΤΕΥΧΟΣ 72

ΒΗΜΑ

*«Εάν λάβω τας πτέρυγας της αυγής, και κατοικήσω
εις τα έσχατα της θαλάσσης, και εκεί θέλει με οδηγήσει
η χειρ σου, και η δεξιά σου θέλει με κρατεί»*

Ψαλμός 139 / 9-10

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2019

Ελεύθερο ΒΗΜΑ

Γ' ΤΡΙΜΗΝΟ:
ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2019

ΕΤΟΣ 18° • ΦΥΛΛΟ 72°

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΩΝ
ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ 5, 104 39 ΑΘΗΝΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ
- ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟ

Ιωάννης Γρίζος

Τηλ.: 210 7487771

E-mail: giannisgrizos@yahoo.com

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΚΔΟΣΗΣ:

Τέρτιος Πετροβατζής
Μάνος Δαμιανάκης

ΕΛΕΓΧΟΣ - ΔΙΟΡΘΩΣΗ:

Ιωάννης Γρίζος

Τηλ.: 210 7487771 - 6906 419098

giannisgrizos@yahoo.com

Παπαδιαμαντοπούλου 168

T.K. 15773, Ζωγράφου

ΕΚΤΥΠΩΣΗ:

VOLCANO, ΠΑΝ. ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ

Μικράς Ασίας 76, Γουδί

Τηλ.: 210 7708375, Fax: 210 7487280

E-mail: volcano1@otenet.gr

www.volcanograph.gr

Το «ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ»

κυκλοφορεί στις αρχές

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΙΟΥΛΙΟΥ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Αποστέλλεται ΔΩΡΕΑΝ σε όποιον

το ζητήσει με επιστολή του.

ΔΙΑΝΟΜΗ - ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ:

Στυλ. Ρούσσος - Γεώργιος Εσσαγιάν

Συντηρείται με αυτοπροαίρετες

εισφορές των αναγνωστών του.

Τραπεζικός Λογαριασμός

για αυτοπροαίρετες εισφορές

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ: 6597104860123

IBAN: GR 8801715970006597104860123

BIC PIRBGR33

(απαραίτητη σημείωση:

«ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ»)

Φωτογραφία εξωφύλλου:

Anne Talman

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μια ειλικρινής εκτίμηση

Χ. Φραγκόπουλος2-3

Τα βλεπόμενα
και τα μη βλεπόμενα

Αλέξανδρος Πεπονάκης4

Το ασύλληπτο θαύμα
της Αναγέννησης

Μαρία Κότσανη5

Η Μακροβιότητα
στην Αγία Γραφή

Αντώνης Δ. Περιιάλης6-11

Αδύναμοι Αδελφοί

Αθανάσιος Κοπατζίδης.....12

Αποκάλυψη (Κεφάλαιο 2)

Φιλήμων Α. Νικολόπουλος13

Λήμματα Παλαιάς Διαθήκης
- Καινής Διαθήκης

G299 ἄμωμος

Επιμ. Παναγ. Πεπονάκης.....14

Βαβυλώνα (ποίημα)

Ντίνα Σαμουρκασίδου15

Άγκυρα της Ψυχής -
και Ασφαλής και Βέβαιη

Αλέκος Δαδάος.....16

Ψυχή (ποίημα)

Λυχνιοφόροςοπισθόφυλλο

Ισαάκ Νεύτων¹

«Δεν μπορώ να κατανοήσω πως
αυτό το ρολόι του Σύμπαντος
υπάρχει και δεν υπάρχει ο ωρολογοποιός»

Αγαπητοί φίλοι,

Σας χαιρετάμε και πάλι, καθώς ο χρόνος κυλάει ασύλληπτα γρήγορα και οι θερμοκρασίες χτύπησαν 37° / 38° C. Καλοκαίρι 2019 και καθώς η μία εποχή παραδίδει τη σκυτάλη της στην επόμενη συναθλήτριά της, και εμείς συνεχίζουμε.

Το ρολόι του Θεού βεβαίως δεν το βλέπουμε, όμως τον αέναο και διαρκή χτύπο της παρουσίας του τον συνειδητοποιούμε σε κάθε δευτερόλεπτο της ζωής μας. Το τικ-τακ της αιωνιότητας χτυπάει και αντηχεί μέσα μας, στην ψυχή μας, πιστοποιώντας την πολυτιμότητά της και ταυτόχρονα την ίδια μας την ύπαρξη. Πόσο ωραία μας τα είπε ο σοφός Έλληνας Μακεδόνας απ' τα Στάγειρα της Χαλκιδικής, ο Αριστοτέλης²: «Είναι αδύνατον να υπάρχει χρόνος αν δεν υπάρχει ψυχή» (Φυσικά, 4^ο κεφ.). Προσυπογράφουμε χωρίς δεύτερη σκέψη. Και καθώς το βλέμμα μας αγκαλιάζει το φυσικό μικρόκοσμό μας, το σύνολο των νοητικών λειτουργιών της σκέψης μας (παρατήρηση, ανάμνηση, σύγκριση, ανάλυση, κρίση) μετατρέπονται σε μεδούλι πνευματικών αποκαλύψεων με το οποίο τρέφεται η ψυχή μας.

Έτσι μπορούμε να πούμε «Πόσο μεγάλα είναι τα έργα σου Κύριε! τα πάντα εν σοφία εποίησας· η γη είναι πλήρης των ποιημάτων σου» (Ψαλ. 104 / 24).

Αγαπητοί φίλοι, εις το επανιδείν και σας ευχόμαστε να ανακτήσετε δυνάμεις όπου κι αν βρίσκεστε.

Να έχετε όλοι ένα ευλογημένο καλοκαίρι.

Με εκτίμηση
Ιωάννης Γρίζος

¹ Ισαάκ Νεύτων (1642-1727), Άγγλος χριστιανός φυσικομαθηματικός και αστρονόμος.

² Αριστοτέλης (384 π.Χ. - 322 π.Χ.), Έλληνας φιλόσοφος, ιδρυτής της Περιπατητικής φιλοσοφίας, παιδαγωγός του Μ. Αλεξάνδρου.

ΜΙΑ ΕΙΛΙΚΡΙΝΗΣ

Τα μάτια του ανθρώπου είναι στραμμένα πάντοτε στο μέλλον. Είναι πολύ φυσικό αυτό. Το παρελθόν σε τίποτα δεν μπορεί πια να μας χρησιμεύσει. Σε τι μπορεί να χρησιμεύσει η στάχτη; Μόνο να μας προσφέρει κάποια μικρή ωφελιμότητα από την πείρα του. Το μέλλον είναι εκείνο, που με τον πορφυρό μανδύα του αγνώστου, τραβά την προσοχή μας, μαγνιτίζει τη σκέψη μας, μαστιγώνει τη φαντασία μας και μας αναγκάζει να έχουμε γερά θεμέλια για να το αντιμετωπίσουμε. Σε όλες τις εποχές πάντοτε βρεθήκανε δυνατά μυαλά, πού επιστρατεύσανε τις ικανότητές τους, για να προσφέρουνε στους συνανθρώπους τους τα πορίσματά τους από τη μελέτη του παρόντος και τα πορίσματά τους με το περίγραμμα του μέλλοντος. Τα λόγια τους, άπληστα πάντοτε, τα ρουφούσαν με τη σχετική κριτική και με τις ανάλογες παρατηρήσεις.

Η εποχή μας δεν μπορούσε να εξαιρεθεί από τον κανόνα αυτό. Πολύ περισσότερο μάλιστα, που οι επιστημονικές ανακαλύψεις και εφαρμογές, ανατρέπουν με ιλιγγιώδη ρυθμό τις θέσεις του παρελθόντος και κάνουν τον σύγχρονο άνθρωπο να αγωνιά πάνω στην αβεβαιότητα, ακόμη και του εγγύτατου μέλλοντος. Δυστυχώς όμως, εκείνο που χαρακτηρίζει τις σύγχρονες προβλέψεις για τη μελλοντική μας ζωή και διαβίωση, είναι μια γενική γραμμή απαισιοδοξίας, που κανείς από τους σκεπτόμενους της εποχής μας δεν τολμά να διασπάσει. Η γενική αυτή γραμμή απαισιοδοξίας και σκοτεινών μελλοντικών προβλέψεων έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τις προηγούμενες για την εποχή μας προσδοκίες.

Πίστεψαν και υποστήριξαν παλαιότερα, πως όταν ο άνθρωπος θα τιθάσευε και θα έκανε πιστό του υπηρέτη τη μηχανή και θα έθετε στη διάθεσή του τις εφαρμογές από τις παρατηρήσεις των φυσικών επιστημών, η ζωή του θα ήτανε άνετη, ευχάριστη και... ευτυχισμένη. Και όμως τίποτα από αυτά δεν έγινε και η διάψευση στάθηκε παταγώδης. Μπορεί να παραχωρήθηκαν μερικές ευκολίες και ανέσεις, μα αυτές με τη σειρά τους δημιούργησαν άλλες ανάγκες, περισσότερες και πιο πιεστικές, σε σημείο που ο σύγχρονος άνθρωπος να είναι περισσότερο πολυάσχολος και να υποφέρει από την περίφημη αρρώστια της εποχής το «στρες», που δεν είναι υπερκόπωση, άλλα νευρική και ψυχική κατάρπωση, που φέρνει νευρώσεις και άγχη και οδηγεί στον ψυχίατρο.

Θα ήτανε αστείο να υποστηρίξει κανείς ότι ο σημερινός άνθρωπος είναι περισσότερο ευτυχισμένος

από τον άνθρωπο του 1800 ή του 1600.

Η κύρια βάση της απαισιοδοξίας των σύγχρονων επιστημόνων - προφητών για το μέλλον στηρίζεται κυρίως σε μια αντίθεση, σε μια μη προβλεφθείσα στο παρελθόν αντινομία, που παρατηρείται στην εποχή μας. Η εποχή μας προχωρεί με πλατύ δρασκελισμό από κατάρκτηση σε κατάρκτηση μα δυστυχώς δεν ακολουθεί ούτε κατ' ελάχιστον την εξέλιξη του ηθικού βίου του ανθρώπου, που παραμένει ζωοαιμοβόρο και λυσσαλέο. Και ενώ ο άνθρωπος στις προθέσεις του και στις επιδιώξεις του έμεινε όπως και πριν, ενστικτωδώς σε άγριες και απειθάρχχτες ορμές, τώρα στα χέρια του κρατεί ένα τρομερό δυναμικό από χημικά, βιολογικά και τεχνικά όπλα, που και μόνο με τη σκέψη, προκαλούν τον πανικό. Αυτό είναι το τρομερό αδιέξοδο του σύγχρονου ανθρώπου. Πουθενά δεν διαφαίνεται κάποια πιθανή λύση του αδιεξόδου.

Αφορμή στις σκέψεις μας αυτές, μας έδωσε μια περίληψη, πού δημοσίευσε κάποιος δικός μας δημοσιογράφος, επιφυλλιδιογράφος, πάνω σ' ένα βιβλίο του Άρθουρ Καϊσλερ.

Ο συγγραφέας αυτός είναι γνωστός από ένα βιβλίο, που γνώρισε τεράστια εκδοτική επιτυχία και που μεταφράσθηκε και στη δική μας γλώσσα, το «Μηδέν και το Άπειρον». Στο βιβλίο μεταφέρεται και αυτός στην χωρία των σύγχρονων προφητών, που βλέπουν ζοφερό και χωρίς καμιά ελπιδοφόρα ακτίδα το μέλλον της ανθρωπότητας. Πολλά, πάρα πολλά ενδιαφέροντα σημεία υπάρχουν στην περίληψη και ασφαλώς περισσότερα στο βιβλίο. Από τα λίγα στοιχεία πού φθάσανε σε μας, αξίζει να κάνουμε μερικές παρατηρήσεις:

1. Η χρεωκοπία του ουμανισμού: «Ολόκληρο το οικοδόμημα της εμπιστοσύνης σε μια βελτιωτική πρόοδος, σχεδόν αυτόματα, που συνεδύαζε την τεχνολογική και ηθική πρόοδο, κλονίζεται... Οι εξετάσεις δόθηκαν, το αποτέλεσμα βαθμολογήθηκε. Το σύστημα της μακαρίας εμπιστοσύνης καταρρέει». Έτσι γράφει. Από την εποχή του Σωκράτη μέχρι σήμερα, πολλά ειλικρινή και με αγαθές προθέσεις πνεύματα, προσπάθησαν, με ανθρώπινες δυνάμεις και μέσα, να βοηθήσουν τον άνθρωπο, να απαλλαγεί από το κακό που τον μαστιζε, πιστεύοντας, πως η γνώση, η μάθηση, η κουλτούρα, θα διέγειρε τις αγαθές δυνάμεις που φωλιάζουν στον κάθε άνθρωπο να αποτινάξει το κακό από τη ζωή του. Έτσι η όλη τους προσπάθεια στάθηκε στη βελτίωση των συνθηκών ζωής και στα σχολεία. Φυ-

ΕΚΤΙΜΗΣΗ

σικά κάθε ξένη ή μεταφυσική βοήθεια ή επέμβαση με χλευασμό προκαταβολικά είχε αποκλεισθεί. Ακριβώς αυτή την αντίληψη ειρωνικά αποκαλεί «μακαρία εμπιστοσύνη». Πουθενά η αντίληψη αυτή δεν βρήκε έστω και λίγα στοιχεία να τα προσφέρει σαν παράδειγμα για να στηρίξει τις απόψεις της. Ο άνθρωπος και μορφωμένος ακόμη, διατηρεί τον άγριο εαυτό του, χωρίς να μπορούν να προχωρήσουν οι όποιες γνώσεις του στα βάθη της ύπαρξής του και να προκαλέσουν την επιθυμητή μεταβολή και αλλαγή. Ο ουμανισμός, ό,τι καλλίτερο έχει να προσφέρει η έξω της πίστεως ανθρωπότητα, παρά τις αγαθές προθέσεις του, κατέρρευσε οριστικά. Τίποτα που δεν περιμένουμε.

2. Η απογοήτευση της «νέας θεότητας»: Δεν νομίζουμε πως κανένας άνθρωπος, και με στοιχειώδεις γνώσεις ακόμη, μπορεί να αρνηθεί σήμερα πως η θεότητα που λατρεύεται στις μέρες μας και συγκεντρώνει τον θαυμασμό, τις προσδοκίες, προς την οποία ατενίζει ολόκληρη η ανθρωπότητα, είναι η επιστήμη. Ξεκάθαρα στο βιβλίο του «Η νέα θεότητα», ο Α. Χάξλεϋ, προσδιόρισε και τις βασικές γραμμές της λατρείας της θεότητας αυτής του αιώνα μας. Είναι γνωστό αυτό και δεν προσφέρουμε τίποτα νέο. Βέβαια από τον θεό του κάποιος προσδοκά ορισμένα αγαθά, με την ευρεία έννοια του όρου, πού αν αυτός δεν σταθεί άγιος να τα προσφέρει, τότε αυτοκτονεί και κρημνίζεται από το βάθος του. Από τον Θεό του ο άνθρωπος αποζητά πάντοτε, αλήθεια, σωτηρία, συναίσθηση ασφάλειας και γαλήνης. Τι από όλα αυτά μας προσέφερε η νέα θεότητα; Το μαύρο σύννεφο της αγωνίας πλανιέται πάνω από τα κεφάλια μας, η αλήθεια είναι περισσότερο από κάθε άλλη φορά ξέμακρη από τον άνθρωπο και την επιθυμητή απολύτρωση, ούτε καν σαν υπόσχεση δεν μπορεί να την προσφέρει. Το μόνο που μας χάρισε είναι ένας εξανδραποδισμός στη μηχανή και στην άψυχη και άχρωμη τεχνοκρατία της εποχής μας.

3. Η ανυπαρξία του ορθού λόγου. Επιγραμματικά ο Α. Καϊσλερ μας λέγει πως «ο ορθός λόγος είναι μια πλάνη». Μέσα σε όλη την παγκόσμια ιστορία πουθενά δεν τον συναντούμε. Και να σκεφτείς πως όλο το οικοδόμημα του πολιτισμού μας στηρίζεται πάνω στον περίφημο αυτό «ορθό λόγο». Για χάρη του απέρριψαν τον Ιησού Χριστό και το Ευαγγέλιο, για χάρη του, και με μοναδικό λυχνάρι το αδύναμο και σκιώδες φως του, προσπάθησαν να οδηγήσουν τον άνθρωπο στην αλήθεια και να του

δώσουν απαντήσεις σε τόσα πειστικά ερωτηματικά που τον ταλάνιζαν, χωρίς μέχρι σήμερα να του προσφέρουν τίποτα το πειστικό και το ικανοποιητικό, αφήνοντας τον έρμαιο μέσα στο βαθύ σκοτάδι. Και τώρα άρχισε ο άνθρωπος να διερωτάται, μήπως η στράτα του περίφημου λόγου που ακολουθήσαμε δεν είναι παρά ένας πλανερός δρόμος, που βγάζει σε κρημνό ή στην καλύτερη των περιπτώσεων σε αδιέξοδο. Αυτό θα το δείξει η συνέχεια της ιστορίας.

4. Ο πραγματικός άνθρωπος. Σε αντίθεση με τη σύγχρονη ψυχολογία, που μόνη αυτή αποκάλυψε την ύπαρξη του κακού μέσα στα ανθρώπινα βάθη, όλοι οι σοφοί του παρελθόντος πίστευαν και διεκήρυτταν την αγαθότητα του ανθρώπου, αποδίδοντας την ύπαρξη του κακού στη ζωή του, στο περιβάλλον. Ύστερα από τόσες προσπάθειες πού έγιναν, και που απέδειξαν ότι ο άνθρωπος είναι «φύσει» κακός και μέσα του φέρει όλη αυτή την κακότητα που εκδηλώνεται σε κάθε περίπτωση και που τώρα, οπλισμένη με το οπλοστάσιο των σύγχρονων επιστημονικών επιτεύξεων, προκαλεί αγωνία και πανικό.

Λυπηρά και απογοητευτικά όλα αυτά. Υπάρχει ένα παρήγορο σημείο. Επιτέλους ακούγονται φωνές, που χωρίς να το θέλουν επαναλαμβάνουν από τη δική τους σκοπιά τις Βιβλικές αλήθειες για τον άνθρωπο, την αδυναμία της αυτοσωτηρίας του, και για την τραγική μοίρα των όποιων ειδώλων, που είναι από την αρχή καταδικασμένα. Για όσους θα ήθελαν να σκεφθούν και να «ορθοφρονήσουν», ζωντανή και ανάγλυφη προβάλλει μπροστά στο σύγχρονο άνθρωπο, η αποτυχία του και η ανάγκη κάποιου σωτήρα, που υπάρχει και έχει αποδείξει στο πέρασμα των αιώνων τη δύναμη της αγάπης Του και τη λυτρωτική Του αξία. Είναι ο Χριστός του Ευαγγελίου.

Για κείνους όμως που θα ήθελαν παρά τις τραγικές απογοητεύσεις και διαπιστώσεις να προσπαθούν να μοντάρουν κάτι νέο από τα ερείπια και να παρηγορήσουν με αυτό το φαιδρό τρόπο τον εαυτό τους, δεν μένει τίποτα άλλο από εκείνο που τόσο ζωντανά αναφέρει για την περίπτωσή τους και μέσα στα χρονικά ορόσημα της εποχής μας, ο Λουκάς στο 21/26. «και επί της γης στενοχωρία εθνών εν απορία... οι άνθρωποι θέλουσι αποψυχεί εκ του φόβου και της προσδοκίας των επερχομένων δεινών».

ΤΑ ΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΗ ΒΛΕΠΟΜΕΝΑ

Β' Κορινθίους 4/18

Στον υλικό κόσμο που ζούμε και κινούμεθα αντιλαμβανόμαστε το περιβάλλον μέσα από τις αισθήσεις μας. Η περιέργειά μας, μας ωθεί να εξερευνήσουμε και να γνωρίσουμε όλο και περισσότερο τον κόσμο που μας περιβάλλει.

Η απλυστία μας από την άλλη, μας προτρέπει να αποκτήσουμε όσα περισσότερα υλικά αγαθά μπορούμε.

Ο Σολομών ήταν ένας από εκείνους που απέκτησαν τέτοιο πλούτο που μπόρεσε να πει: «*ό,τι εζήτησαν οι οφθαλμοί μου δεν το στέρψα από τον εαυτό μου*», για να καταλήξει απογοητευμένος στο συμπέρασμα «*ματαιότης, ματαιοτήτων τα πάντα ματαιότης και θλίψις πνεύματος*» (Εκκλησιαστικής, κεφ. 1^ο & 2^ο).

Ο Δημιουργός μας όμως, μας έπλασε με έναν ενδοξότερο σκοπό, όχι μόνο να χαρούμε τα βλεπόμενα αλλά να απολαύσουμε και πάρα πολλά που δεν μπορούμε να τα δούμε τώρα, τα μη βλεπόμενα που έχει ετοιμάσει για μας στους ουρανούς (Α' Κορινθίους 2/9-10).

Είναι όμως πολύ δύσκολο, ο άνθρωπος να καταφέρει να αποσπάσει την καρδιά του από τις γήινες επιθυμίες και τους πειρασμούς που καθημερινά σαν σειρήνες τον τραβούν για να τις απολαύσει. Ο πακτωλός των προτάσεων και δυνατοτήτων που απλώνεται μπροστά στο σημερινό άνθρωπο είναι τόσο μεγάλος και ποικίλος που δυσκολεύεται να αποφασίσει τι να πάρει για τον εαυτό του και τι να αφήσει.

Στο Λόγο του Θεού αυτό μας περιγράφεται ως: η επιθυμία της σαρκός, η επιθυμία των οφθαλμών και

η αλαζονεία του βίου (Α' Ιωάννου 2/16). Ο πιστός τώρα άνθρωπος του Θεού οφείλει να μένει κάτω απ' την οδηγία του Αγίου Πνεύματος, για να μην παρασυρθεί απ' αυτό το ποτάμι των κοσμικών επιθυμιών.

Ο Θεός της Αγάπης που μας έφερε στην ύπαρξη έχει θαυμαστά σχέδια για τον καθένα μας ξεχωριστά, αρκεί εμείς να θελήσουμε να Τον εμπιστευτούμε και να Τον ακολουθήσουμε.

Κάποτε ο Θεός κάλεσε τον Αβραάμ λέγοντάς του: «*έξελθε εκ του οίκου σου και εκ της συγγενείας σου...*» (Γένεση 12/1) και ο Αβραάμ, ανέλπιστα θα έλεγε κανείς, άφησε όλα του τα ακίνητα - υπάρχοντα και όλη του τη συγγένεια και ξεκίνησε για ένα ταξίδι στο ΑΓΝΩΣΤΟ, απλά επειδή εμπιστεύτηκε τα λόγια του Θεού!

Αλήθεια, έχετε σκεφτεί ποτέ πόσο «*εύκολο*» ήταν για τον Αβραάμ ένα τέτοιο εγχείρημα; Όμως ο Αβραάμ πρόταξε την αγάπη του στον Θεό, την υπακοή και την πίστη του. Γι' αυτό ο Θεός του χάρισε σαν ανταμοιβή πλούσιες πνευματικές ευλογίες σ' αυτή τη ζωή, αποκαλύψεις για τη μέλλουσα και επιπλέον τον έχρισε εθνάρχη ενός λαού απ' τον οποίο έμελλε να ενσαρκωθεί ο Χριστός, ο σωτήρας του κόσμου, καθώς και ενός πνευματικού λαού, των πιστών, για τούς οποίους έγινε ο πατέρας της πίστεως.

Τα μη βλεπόμενα, βέβαια, αποκάλυψε ο Κύριος κατ' εξοχήν στον μαθητή Του, Ιωάννη κατά την εξορία του στην Πάτμο, ο οποίος παρά τις ταλαιπωρίες του ήταν ο μακροβιότερος των μαθητών και μας παρέδωσε την Αποκάλυψή του, ένα παράθυρο για το μέλλον και των

σχεδίων του Θεού για τον πιστό και την αιωνιότητα.

Συμπερασματικά εμείς, οι πιστοί του Χριστού, πρέπει να φροντίζουμε κυρίως για τα μη βλεπόμενα, αφού αυτά είναι αιώνια ενώ τα βλεπόμενα πρόσκαιρα.

Ο Κύριός μας εξάλλου δεσμεύεται στον Άγιο Λόγο Του πως θα μας χαρίσει στη ζωή αυτή «*πάντα τα προς ζώην και ευσέβειαν*». Γι' αυτό και ο απόστολος Παύλος μας προειδοποιεί (Α' Κορινθίους 15/19) «*εάν σε τούτη την ζωή ελπίζουμε μόνον στον Χριστό είμεθα οι εφεινότεροι πάντων των ανθρώπων*».

Αλήθεια, άραγε μπορούμε να σταθούμε με την πρέπουσα σοβαρότητα μπροστά σ' αυτό το δίλημμα; Τα βλεπόμενα ή τα μη βλεπόμενα;

Πώς θα μπορούσαμε να αντισταθούμε στην επιθυμία των οφθαλμών, την επιθυμία της σαρκός και την αλαζονεία του βίου; (Α' Ιωάννου 2/16). Στην εποχή μας, που η τεχνολογία καλπάζει ανεξέλεγκτα, πώς θα καταφέρουμε να αντισταθούμε στο ρεύμα του κόσμου και να παραμείνουμε καθαροί και πιστοί στο Λόγο του Κυρίου;

Ποιον δρόμο θα ακολουθήσουμε; Της πίστεως του Αβραάμ, του Ιωάννη και του Παύλου ή τον εύκολο δρόμο του Σολομώντα με την απογοητευτική κατάληξη; Που θα βρούμε το θάρρος και τη δύναμη να αντισταθούμε;

Την απάντηση δίνει ξανά ο Λόγος του Θεού: «*Τα πάντα δύναμαι δια του ενδυναμούντος με Χριστού*» (Προς Φιλιππισίους 4/13).

Αλέξανδρος Πεπονάκης
Εκκλησία Γαρίπας
ΚΡΗΤΗ

Το ασύλληπτο θαύμα της ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ

Οταν η παλαιά ζωή ξεριζωθεί μαζί με όλες τις ρίζες της, μέσα από τις μέχρι τότε συνθήκες της ζωής, για να γεννηθεί μια ΝΕΑ εν Χριστώ ζωή, θα πρέπει να φυτευτούν μέσα στο... **ξεριζωμένο** έδαφος καινούργιες αρχές, οι οποίες φέρνουν πόνο, θλίψεις, δάκρυα! (Ματθ. 10/39, Ιωάν 16/33).

Ο ανθρώπινος νους δεν μπορεί να εξηγήσει το πώς συντελείται αυτό το θαύμα, **εσωτερικά**, στον μετανοούντα αμαρτωλό άνθρωπο! Η άνευ χειρός κατεδάφιση, το ξερίζωμα της παλιάς ζωής εν Αδάμ και συγχρόνως, η αρχή της ΝΕΑΣ εν Χριστώ ζωής!...

Έτσι θαυμαστά συνέβη και σε μένα μια ευλογημένη ημέρα. Ήταν τότε που ο «*Ηθιος της Δικαιοσύνης*» (Μαλ. 4/2) φώτισε την καρδιά μου, τη ψυχή μου και τη διάνοιά μου.

Πνεύμα μετάνοιας με γέμισε και πίστεψα ότι ο Ιησούς Χριστός πλήρωσε και τη δική μου αμαρτία στο Σταυρό του Γολγοθά. Από τότε πλέον είμαι ένας καινούργιος άνθρωπος! Αυτό συμβαίνει και σε κάθε αμαρτωλό που μετανοεί ειλικρινά.

Επίσης κατανόησα βαθιά το παράδειγμα του πρώην Φαρισαίου Σαούλ και κατοπινού αποστόλου Παύλου, «*δεσμίου του Ιησού Χριστού*!» (Πράξ. 9/1-4, Γαλ.1/11-24.)

Και ας μου επιτραπεί, παρακαλώ, να αναφερθώ προς δόξαν Θεού, στο ζωντανό παράδειγμα που είναι ο σύζυγός μου! Πριν τη δική μου μεταστροφή στη χριστιανική **πίστη** και **ζωή** είχαμε μια ήσυχη φυσιολογική ζωή, έως ότου ο Λόγος του Θεού «κίνησε τα λιμνάζοντα ύδατα», με αποτέλεσμα να μου θέσει ο σύζυγός μου τον όρο, να απομακρυνθεί η Αγία Γραφή, από το σπίτι μας!

«*Διάβλεξε*», μου έλεγε, «*αυτή ή εμένα*!»...

Σε κάποια στιγμή, και ενώ βρισκόμασταν μέσα στο αμάξι με τα δύο μικρά παιδιά μας, ο εχθρός της ψυχής τον πείραξε τόσο πολύ, ώστε άρχισε καθ' υπερβολή να τρέχει λέγοντας:

«*Βλέπετε στις γραμμές του τρένου τις σιδερένιες μπάρες; Εκεί τώρα θα χτυπήσουμε και θα πάμε όλοι μαζί, ένα αίμα*».

Τα παιδιά παρακαλούσαν, φώναζαν... και ξαφνικά λίγο πριν την τραγωδία, Εκείνος ο οποίος αποκαλείται: «*Πιστός και Αληθινός*» και «*κρίνει και πολεμά εν Δικαιοσύνη*»... (Αποκ.19/11), ανέλαβε την υπόθεση...

Ξαφνικά και σε ελάχιστη απόσταση από τις μπάρες, πάτησε με δύναμη το φρένο, ώστε για λίγο γυρίζαμε γύρω - γύρω, ενώ από τα λάστιχα έβγαине μαύρος καπνός.

Επιστρέφοντας στο σπίτι ήμασταν όλοι σε άθλια κατάσταση. Ακόμη και τότε με έσπρωξε με δύναμη

Η ομολογία μου

και έπεσα ανάσκελα στα πλακάκια.

Ενώ ήμουν στο πάτωμα και πριν ο σύζυγός μου απομακρυνθεί, τον σταμάτησα παρακαλώντας τον να με ακούσει. Του είπα:

«*Εάν αυτό το ιερό βιβλίο που τόσο μισείς, δεν έχει φέρει καμία αλλαγή σε μένα, τότε, καλά κάνεις και με ταπεινώνεις μπροστά στα παιδιά μας. Αν όμως έχεις διακρίνει την αλλαγή, τότε ένα πράγμα να θυμάσαι:*

Έχεις γίνει Θεομάχος! (Πράξ. 5/ 38-42)».

Μετά από ένα μικρό διάστημα ομολόγησε - καιίτοι ως άνθρωπος τον κατέχει αφοβία - ότι εκείνο το βράδυ τον κυριέυσε ένας αόρατος φόβος!

Κλεισμένος εκείνο το ίδιο βράδυ σε κάποιο δωμάτιο μόνος, κοιτάζοντας διαρκώς σε άθλια κατάσταση ψηλά, ρωτούσε:

«*Είμαι εγώ θεομάχος; Αν υπάρχουν μίσησέ μου...*».

Ο Άγιος Θεός τού είχε ήδη μιλήσει με το δικό μου το στόμα.

«*Και είπε προς τον Μωυσή ο Κύριος· ύπαγε λοιπόν τώρα και εγώ θέλω είσθαι μετά του στόματός σου...*» (Εξ. 4/10-12, Ματθ.10/ 20).

Γκρέμισμα του εν Αδάμ ανθρώπου και οικοδόμηση από την άλλη.

Θάνατος και Ανάσταση!

Σταθερά και ειλικρινά, απάντησε στην Αγάπη του Θεού, όπως:

Το κλειστό τριαντάφυλλο απαντά, ανοίγοντας τα πέταλά του στον πρωινό ήλιο!...

Ζούμε 47 χρόνια ως συνοδοιπόροι της εν Χριστώ χάριτος. Και τώρα, με ολόλευκα μαλλιά, πιασμένοι από τα χέρια του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, τα οποία τρυπήθηκαν επάνω στον σκληρό σταυρό του Γολγοθά, βαδίζουμε, σιγά - σιγά προς τη δύση μας, ατενίζοντας με ΕΛΠΙΔΑ την Ανατολή!.

«*Προσμένοντες την μακαρίαν ελπίδα, και επιφάνειαν της δόξης του μεγάλου Θεού και Σωτήρος ημών Ιησού Χριστού...*» (προς Τίτον 2/13).

Αυτό το ασύλληπτο θαύμα, που συνέβη και στη δική μας ζωή, ο Κύριος το ονόμασε:

ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ

Ιωάννης 3/3: «*Απεκρίθη ο Ιησούς και είπε προς αυτόν, Αληθώς, αληθώς σοι λέγω, εάν τις δεν γεννηθή άνωθεν, δεν δύναται να ιδή την βασιλείαν του Θεού*».

Από Πάτρα με τη δική Του αγάπη και προς δόξαν Του!

Μαρία Κότσανη

Η ΜΑΚΡΟΒΙΟΤΗΤΑ

Εισαγωγικές σκέψεις

Η Αγία Γραφή εξετάσθηκε και εξετάζεται με κάθε λεπτομέρεια από φίλους και εχθρούς. Στον 21ο αιώνα εξακολουθεί να είναι το πρώτο σε κυκλοφορία παγκοσμίως βιβλίο, ακόμα και στην Ελλάδα. Χιλιάδες τόμοι στο πέρασμα των αιώνων γράφτηκαν για να σχολιάσουν, να επαινέσουν, να αναλύσουν, να κριτικάρουν, να ειρωνευτούν, όπως και να αμφισβητήσουν το περιεχόμενό της.

Ο 18^{ος}, 19^{ος}, 20^{ος} και ο 21^{ος} αιώνας είναι από τους πιο παραγωγικούς σε έργα αμφισβήτησης του προσώπου του Ιησού Χριστού αλλά και κριτικής συνολικά της Βίβλου από επιστημονικής σκοπιάς. Πολλά θέματα αμφισβήτησης και αξιοπιστίας της παρουσιάστηκαν και έγιναν αφορμή χλευασμού και ειρωνείας του δόγματος της Θεοπνευστίας της Βίβλου. Τα τελευταία χρόνια γινόμαστε μάρτυρες εμφανίσεων «ευαγγελίων» που ανασύρονται απ' το παρελθόν, χωρίς καμία αξιοπιστία, περιγράφοντας εντελώς διαφορετικά την ιστορία του Ιησού Χριστού απ' τα ευαγγέλια της Καινής Διαθήκης. Τα χαρακτηριστικά τους είναι η ασέβεια και η ιστορική αναλήθεια.

Η αποδοχή της Θεοπνευστίας των Γραφών είναι η βάση της σκέψης και της ζωής του συνειδητού χριστιανού. Στο σημείο αυτό πρέπει να πούμε ότι οι αναλύσεις στην κριτική της Βίβλου (Αγίας Γραφής) καθώς και οι απαντήσεις έχουν μια ιδιαιτερότητα σε σχέση με τον καθιερωμένο τρόπο παρουσιάσεων των επιστημονικών εργασιών. Δυστυχώς πολλές φορές αυτή συνίσταται στο ότι δεν τηρούνται οι κανόνες αμεροληψίας και αντικειμενικότητας που υπάρχουν συνήθως στις πραγματικά επιστημονικές εργασίες σε σχέση με θέματα που είναι ανεξάρτητα της μεταφυσικής. Βέβαια αυτό συμβαίνει πολλές φορές και σε επιστημονικές εργασίες που υποστηρίζουν τη Θεοπνευστία της Αγίας Γραφής. Στην περίπτωση αυτή οι παραπάνω συγγραφείς παρασύρονται απ' τον ζήλο τους να υποστηρίξουν τις απόψεις τους με αντιεπιστημονικά επιχειρήματα, όπως ακριβώς και εκείνοι που ασκούν αρνητική κριτική στη Βίβλο. Ο «επιστήμων» πρέπει να είναι απροκατάληπτος για τον απλό λόγο ότι η αλήθεια σε οποιαδήποτε μορφή της δεν χρειάζεται «δεκανίκια». Αναφέρουμε μερικά στοιχεία - χαρακτηριστικά αυτών των εργασιών (αρνητικής κριτικής) σε σχέση με τη Θεοπνευστία της Βίβλου:

α. Τα περισσότερα επιχειρήματα δεν προέκυψαν από πραγματική επιστημονική έρευνα, που είχε σαν στόχο να διερευνήσουν την πλευρά κάποιου θέματος της Βίβλου, αλλά αναζητήθηκαν στοιχεία για να ενισχύσουν ιδεολογικές θέσεις μεταφυσικού περιεχομένου και ιδιαίτερα κοσμοθεωρίες που κατά κανόνα είχαν σαν βάση υλιστικές αθεϊστικές απόψεις.

β. Τα στοιχεία ή τα ιστορικά γεγονότα που χρησιμοποιήθηκαν από τα Βιβλικά κείμενα δεν έτυχαν μιας λεπτομερειακής επεξεργασίας, όπως αρμόζει σε μια επιστημονική εργασία, αλλά έγινε μια βεβιασμένη προσπάθεια να βγουν απλώς τα εκ των προτέρων κατασκευασμένα συμπεράσματα,

Του **Αντώνη Δ. Περιάλνη**

που είχαν μεν μια επιστημονοφάνεια, αλλά πολύ λίγο έως καθόλου επιστημονικό βάθος.

γ. Πολλές φορές τα συμπεράσματα τέτοιου είδους επιστημονικών εργασιών, έγιναν και γίνονται ευρύτερα αποδεκτά τόσο στον επιστημονικό κόσμο που λόγω ελλιπούς ειδίκευσης δεν είχε τη δυνατότητα να τα ελέγξει, όσο και στις ευρύτερες μάζες, οι οποίες απλά δέχονται ότι έχει την υπογραφή ενός επιστήμονα. Βέβαια, εδώ πρέπει να σημειώσουμε και το ψυχολογικό αίτιο αυτής της άνευ σοβαρών κριτηρίων συναίνεσης. Η αποδοχή, ιδιαίτερα στο παρελθόν, έγινε πολλές φορές από αντίδραση στη μακροχρόνια υποδούλωση του ανθρώπινου πνεύματος από τη θρησκευτική καταπίεση αιώνων, διαμορφώνοντας μια ιδεολογία με συγκεκριμένους προσανατολισμούς σε σχέση με πολιτικές τοποθετήσεις, που περιείχαν και μεταφυσικές θέσεις. Πράγματι είναι γεγονός ότι από τα πολύ παλιά χρόνια, η κάθε θρησκεία υπήρξε κύριος σύμμαχος των απολυταρχικών και αυταρχικών καθεστώτων. Έτσι η υποτίμηση της θρησκευτικότητας, η γελοιοποίησή της και η εξαφάνισή της, σήμαινε ταυτόχρονα και νίκη ενάντια στη συντήρηση και στην υποτέλεια. Αυτή η ασυνειδητή ή η συνειδητή τάση έκανε τους επιστήμονες να βγάλουν και μεταφυσικά συμπεράσματα για να στηρίξουν την υπόστασή τους απέναντι στο θρησκευτικό κατεστημένο. Ανεξάρτητα όμως απ' τη δικαιολογημένη ή μη ψυχολογική αντίδρασή τους, το παραγόμενο έργο ήταν προκατειλημμένο και κατά συνέπεια αντιεπιστημονικό.

δ. Το θρησκευτικό κατεστημένο, ιδίως τα παλαιότερα χρόνια, μαθημένο στο ανώδυνο και χωρίς ιδιαίτερο κόπο, «Δόγμα», δεν ήταν σε θέση να απαντήσει σε καμιά επιστημονική ή επιστημονικοφανή επιχειρηματολογία, γιατί ούτε γνώση της Βίβλου είχε, αλλά ούτε και καμιά σχέση με τη φυσική πραγματικότητα. Η αδυναμία έκφρασης μιας θρησκευτικής επιχειρηματολογίας βεβαίως τους αμύητους σε ειδικά επιστημονικά θέματα, το δήθεν δίκαιο των υλιστικών απόψεων.

ε. Όταν συνειδητοποιήθηκε η γενική αναγνώριση των επιστημονικών μεθόδων και κανείς δεν μπορούσε να τις αμφισβητήσει, όπως στην εποχή του Γαλιλαίου, δημιουργήθηκε από τους θρησκευόμενους η θεωρία των «παράλληλων δρόμων» της θρησκείας ή πίστης με την επιστήμη. «Παράλληλοι δρόμοι» επιστήμης και πίστης σημαίνει ότι σαν τις παράλληλες ευθείες δεν συναντώνται και κατά συνέπεια δεν υπάρχει σύγκρουση.

Δυστυχώς και σήμερα πολλοί σοβαροί, κατά τ' άλλα, σκεπτόμενοι χριστιανοί μελετητές οικειοποιούνται αυτή την, από πλευράς έρευνας, ανώδυνη αλλά λανθασμένη άποψη.

Πράγματι είναι πολύ βολικό να δεχθεί κανείς ότι η πίστη και η επιστήμη πορεύονται παράλληλα και κατά συνέπεια

ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ

δεν υπάρχει πρόβλημα σύγκρουσης γιατί απλώς δεν συναντούνται στο ίδιο επίπεδο.

Η σκέψη αυτή βέβαια, δίνει μια επιφανειακή ικανοποίηση στον μη απαιτητικό ερευνητή, αλλά είναι στη βάση της αυθαίρετη και μη αποδεκτή, ούτε επιστημονικά ούτε λογικά. Η πραγματικότητα είναι, ότι τα σύνολα των εννοιών και αντικειμένων με τα οποία ασχολείται η επιστήμη και η πίστη δεν έχουν «τομή» το «κενό σύνολο», δηλ. έχουν πολλά κοινά σημεία. Με άλλα λόγια πολλές φορές ασχολούνται με το ίδιο αντικείμενο.

Πώς είναι δυνατόν να μην αντιτίθενται δύο είδη γνώσεων που ασχολούνται με το ίδιο αντικείμενο και που καταλήγουν σε διαφορετικά και συγκρουόμενα συμπεράσματα;

Είναι παράλληλοι οι δρόμοι της θεωρίας της εξέλιξης και της Βίβλου για την καταγωγή της ζωής;

Όχι γιατί ενώ το αντικείμενο είναι κοινό (η καταγωγή της ζωής), το συμπέρασμα της μιας είναι ότι ο δημιουργός της ζωής είναι η τύχη, ενώ της άλλης είναι ότι ο δημιουργός της ζωής είναι προσωπικός, δηλαδή ο Θεός.

Είναι δυνατόν να είναι παράλληλοι οι δρόμοι της επιστημονικοφανούς υλιστικής κοσμοθεωρίας για την καταγωγή και ύπαρξη του κόσμου με την Χριστιανική άποψη; Σαφέστατα όχι.

Αν δεχθεί κανείς από Χριστιανικής πλευράς την άποψη των «παράλληλων δρόμων», έχει δώσει αυτόματα το προβάδισμα στην κακώς εννοούμενη επιστήμη και έχει αφήσει τη χριστιανική άποψη για τους πολύ εύπιστους με την καλή και την κακή έννοια της λέξης.

Η γενικότερη υποτιθέμενη επιστημονική έρευνα έχει κάνει φοβερά λάθη στο πέρασμα των αιώνων. Έχει όμως και πολλά επιτεύγματα στη διευκόλυνση της καθημερινότητας που σήμερα πείθουν τους πολλούς για την αλήθεια των συμπερασμάτων της.

Έτσι πολλές απ' τις μεθόδους που η επιστήμη χρησιμοποιεί μπορούν να τεθούν σαν κοινή βάση συζήτησης τόσο απ' την πλευρά των Χριστιανών όσο και απ' τη θέση των μη Χριστιανών. Σ' αυτή τη συζήτηση ο αμερόληπτος μελετητής θα παρατηρήσει ότι αν και τα επιχειρήματα και οι μέθοδοι είναι επιστημονικές, δεν δικαιώνουν την κοινή επιστημονικοφανή άποψη. Αντίθετα θέτουν αμείλικτα ερωτήματα στη μέχρι τώρα βεβαιότητα των αρνητικών συμπερασμάτων, σε σχέση με την αξιοπιστία και εγκυρότητα της Βίβλου.

Αυτό ακριβώς επιδιώκουμε με το σημείωμά μας. Να θέσουμε σε μεγάλη αμφισβήτηση τα συμπεράσματα της απλοϊκής επιστήμης σε σχέση με ένα ζήτημα των θετικών επιστημών. Τη μακροβιότητα που παρουσιάζεται στη Βίβλο.

Το φαινόμενο της μακροβιότητας στην Αγία Γραφή

Είναι γνωστό ότι ιδιαίτερα η Πεντάτευχος του Μωυσή συγκέντρωσε το ενδιαφέρον της κριτικής. Περιέχει αρκετά στοιχεία που με την πρώτη ματιά θα μπορούσαν για πολλούς

να θεωρηθούν εξωπραγματικά, κατά συνέπεια αντιστοιχητικά και βεβαίως μη αληθή.

Ένα από αυτά τα στοιχεία είναι και η μακροβιότητα μερικών ιστορικών μορφών που αναφέρει ο Μωυσής στο βιβλίο της Γένεσης, οι οποίες έζησαν σύμφωνα με την Αγία Γραφή περίπου 900 έτη· αριθμός καταπληκτικός για τα σημερινά δεδομένα. Οι αναφορές περί μακροβιότητας στα κείμενα του Μωυσή έγιναν αφορμή να επικριθεί η Βίβλος σαν ένα βιβλίο που δεν είναι τίποτ' άλλο από μια συλλογή Εβραϊκών μύθων.

Έτσι διατυπώθηκε το ερώτημα:

Πώς είναι δυνατόν το ανθρώπινο σώμα, με τα στοιχεία φθοράς που αναπτύσσονται, να ζήσει τόσα χρόνια; Επειδή η απάντηση δεν ήταν εύκολη, εύκολα βγήκε το συμπέρασμα ότι οι μεγάλες ηλικίες στη Βίβλο ήταν ένα παραμύθι.

Απ' την άλλη μεριά, σ' όλο τον αρχαίο κόσμο υπήρχε ο πόθος και η παράδοση της μακροζωίας. Στην αρχαιότητα πίστευαν ότι υπήρχε κάποιος λαός που κατοικούσε στα μέρη της Αιθιοπίας ή στον Ατλαντικό ωκεανό που ήσαν μακρόβιοι, όπως αναφέρει ο Ηρόδοτος. Ζούσαν 1000 περίπου χρόνια «απολαύοντας αιωνίας νεότητας», όπως μας πληροφορεί ο Ονομάκριτος.

Στον 18ο αιώνα διατυπώθηκε η γνώμη ότι ο άνθρωπος έπρεπε κανονικά να ζει 120-150 χρόνια.

Το συμπέραναν αυτό στατιστικά παρατηρώντας τη διάρκεια της ζωής των ζώων που ήταν 5 έως 7 φορές μεγαλύτερα από την συμπλήρωση του χρονικού διαστήματος που χρειαζόταν για την ανάπτυξή τους. Π.χ. το άλογο ενηλικιώνεται στα 4 χρόνια επομένως ζει περίπου $4 \times 7 = 28$ χρόνια. Με βάση τον προηγούμενο συλλογισμό, αν θεωρηθεί ότι ο άνθρωπος συμπληρώνει την ανάπτυξή του στα 21 χρόνια τότε έπρεπε να ζει: $21 \times 7 = 147$ περίπου χρόνια.

Ο γηραιότερος άνθρωπος που πέθανε στη Γη - τουλάχιστον με βάση τα αποδεδειγμένα στοιχεία - ήταν η Γαλλίδα Ζαν Καλμάν, η οποία απεβίωσε το 1997 σε ηλικία 122 ετών, έχοντας γεννηθεί προτού κτισθεί ο πύργος του Άιφελ.

Απ' τον Πλάτωνα, τον Αριστοτέλη και τους Πυθαγόρειους μέχρι σήμερα, όλοι δίνουν σύμβολα και θεωρίες για τη μακροβιότητα.

Πριν πολλά χρόνια ο Μετονικόφ θεωρούσε το γιαούρτι κατάλληλο για μακροζωία.

Ο Βορονόφ μεταμόσχευε νεαρούς γεννητικούς αδένες πηθήκων σε ηλικιωμένους ανθρώπους, αλλά η μέθοδος ήταν πολυδάπανη και τα αποτελέσματα περιορισμένου χρονικού διαστήματος.

Ο Μπαρτυά επιχείρησε μακροζωία με τον ορθοβιοτικό ορό αλλά και αυτός παραδέχθηκε ότι το «ελιξήριο της μακροζωίας» δεν υπάρχει.

Τέλος, υπάρχει σήμερα κλάδος της βιολογίας, η «Μακροβιοτική», που ερευνά τις συνθήκες και τους τρόπους που

Η ΜΑΚΡΟΒΙΟΤΗΤΑ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 7

παρατείνεται η ζωή. Παρ' όλες όμως τις προσπάθειες φαίνεται ότι ο σημερινός άνθρωπος απέχει πολύ απ' το να επιμηκύνει το χρόνο ζωής του σε ικανοποιητικό βαθμόⁱⁱ.

Το ερώτημα, όμως, που εξετάζουμε είναι κατά πόσο οι σημερινές ηλικίες που παρουσιάζει ο άνθρωπος υπήρχαν πάντα έτσι. Αυτά που αναφέρει η Βίβλος είναι απλά εντυπωσιακές διηγήσεις, όπως συνήθως υπάρχουν σε όλες τις ιστορίες των λαών ή μια πραγματικότητα;

Μπορεί να γίνει ποτευτό σήμερα ότι ο Μαθουσάλας έφθασε 969 χρόνια;

Πριν δούμε αυτά τα ερωτήματα πρέπει σε σχέση με την μακροβιότητα να εξετάσουμε κάτι πολύ απλό.

Γιατί σήμερα δυσκολευόμαστε να πιστέψουμε ότι υπήρξε εποχή που οι άνθρωποι ζούσαν 1.000 περίπου χρόνια;

- Ο πρώτος λόγος είναι «επειδή σήμερα δεν ζούμε παρά το πολύ 100 χρόνια»
- Ο δεύτερος λόγος είναι «επειδή δεν καταφέραμε στο εργαστήριο να φτιάξουμε συνθήκες επιμήκυνσης της ζωής».
- Ο τρίτος λόγος είναι «επειδή νομίζουμε ότι τίποτα δεν άλλαξε από παλιά μέχρι σήμερα, που να δικαιολογεί την μείωση της ηλικίας του ανθρώπου».

Πρέπει να τονίσουμε εδώ ότι και οι τρεις προηγούμενοι λόγοι είναι αντιεπιστημονικοί.

- Πρώτον, ό, τι συμβαίνει σήμερα δεν είναι απόδειξη για το τι συνέβαινε στο απώτερο παρελθόν. Υπάρχει ένα ασυνείδητο πνεύμα συντήρησης στον άνθρωπο, καθώς πιστεύει ότι αυτό που ισχύει σήμερα πρέπει να παραμένει και αύριο και ότι είναι αδύνατο να 'ταν πολύ διαφορετικό χθες.

Το περίεργο είναι, ότι εκείνοι που απορρίπτουν τις μεγάλες ηλικίες στη Βίβλο είναι συνήθως υποστηρικτές της θεωρίας της εξέλιξης. Χρησιμοποιούν αντίθετη λογική απ' αυτήν της εξελικτικής θεωρίας. Γιατί ένα βασικό στοιχείο γι' αυτούς είναι ο χρόνος, ο μεγάλος χρόνος που δημιουργεί όλες αυτές τις ποικιλίες και τις τεράστιες αλλαγές στα είδη. Ενώ απ' την άλλη πλευρά, αρνούνται ότι ο χρόνος μπορεί να δημιουργήσει αλλαγές στην ηλικία του ανθρώπου, όπως, στην προκειμένη περίπτωση, η πτώση των ηλικιών που βρίσκουμε στην Παλαιά Διαθήκη.

- Δεύτερον, η άποψη ότι η τωρινή γνώση μας είναι επαρκής για να ερμηνεύσει όλη την πραγματικότητα είναι ξεπερασμένη άποψη του 19^{ου} αιώνα. Οι σημερινές αδυναμίες ερμηνείας δεν είναι δεσμευτικές για το μέλλον αλλά για το σημερινό παρόνⁱⁱⁱ.

- Τρίτον, δεν μπορούμε να προεξοφλήσουμε ότι οι συνθήκες της ζωής παρέμειναν εδώ και χιλιάδες χρόνια αναλλοίωτες και δεν επέδρασαν στη μακροζωία. Η υπόθεση αυτή είναι πολύ αφελής για να χαρακτηριστεί σαν επιστημονική.

Έτσι παρατηρούμε ότι η δυσκολία μας να παραδεχθούμε τη μεγάλη διάρκεια ζωής των πατριαρχών στη Γένεση, δεν είναι επιστημονικά λογική, αλλά κυρίως προέρχεται από μία

ασυνείδητη «συντήρηση», που δεν μας αφήνει να παραδεχθούμε πράγματα πολύ διαφορετικά απ' αυτά που σήμερα γνωρίζουμε.

Διάγραμμα ηλικιών στην Π. Διαθήκη^{iv}

ΑΣ ΔΟΥΜΕ ΔΥΟ ΠΙΝΑΚΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ, ΠΡΙΝ ΤΟΝ ΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟ ΤΟΥ ΝΩΕ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΩΝ Ο' :

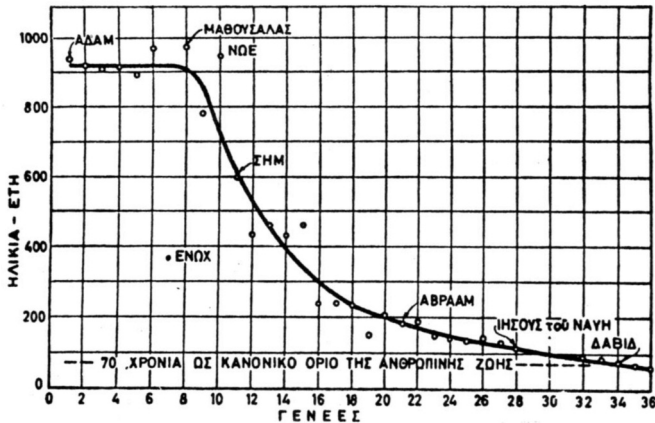
Πίνακας πριν τον κατακλυσμό	
ΟΝΟΜΑ	ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΥ ΕΖΗΣΕ
Αδάμ	930
Σήθ	912
Ενώχ	905
Καϊνάν	910
Μαλελεήλ	895
Ιάρεδ	962
Ενώχ	365
Μαθουσάλας	969
Λάμεχ	753
Νώε	950

Όπως φαίνεται απ' αυτόν τον πίνακα, η ηλικία των πρώτων ανθρώπων πριν και λίγο μετά τον κατακλυσμό φθάνει τα 1000 περίπου χρόνια!

Πίνακας μετά τον Κατακλυσμό Παρατηρούμε μια φθίνουσα πορεία των ηλικιών	
ΟΝΟΜΑ	ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΥ ΕΖΗΣΕ
Σημ	600
Αρφαζιάδ	438
Σαλά	433
Εβέρ	404
Φαλέγ	239
Ραγαύ	239
Σερούχ	230
Ναχώρ	148
Θάρα	145
Αβραάμ	175
Ιακώβ	147
Ιωσήφ	110
Δαβίδ	70

Στο σημείωμά μας δεν θα υποστηρίξουμε με επιστημονικά επιχειρήματα καμία θέση. Θα επιχειρήσουμε όμως μια μικρή μαθηματική ανάλυση του προβλήματος των ηλικιών, παραθέτοντας τις παρατηρήσεις μας. Τέλος με βάση αυτές τις παρατηρήσεις θα δώσουμε μερικές προτεινόμενες ερμηνείες στο πρόβλημα των μεγάλων ηλικιών και θα θέσουμε μερικά ερωτήματα σε εκείνους που τις αμφισβητούν. Έτσι τοποθετούμε σ' ένα διάγραμμα Καρτεσιανών συντεταγμένων

ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ

ηλικίες, συναρτήσει της κατά προσέγγιση χρονικής περιόδου που εμφανίσθηκαν.

Η ιδέα αυτής της ανάλυσης ανήκει στον Δρα Frank Allen.

Ο κατακόρυφος άξονας παρουσιάζει τις ηλικίες όπως αναφέρονται στη Βίβλο, και ο οριζόντιος τις γενεές που εμφανίσθηκαν.

Στο σημείο αυτό πρέπει να πούμε ότι ο οριζόντιος δεν αποσκοπεί στο να δείξει ακριβώς τις χρονολογικές αποστάσεις, αλλά απλά τον αριθμό των γενεαλογιών. Εξ άλλου δεν μπορούμε να υποστηρίξουμε τη συνέχεια των γενεαλογιών, ούτε ότι έχουν το ίδιο χρονικό μήκος.

Με αυτά τα δεδομένα το διάγραμμά μας παρουσιάζει μια κατά προσέγγιση, αλλά παραστατική εικόνα της κατανομής των ηλικιών μέσα στο χρόνο.

Παρατηρήσεις και αναλύσεις από το διάγραμμα

Η πρώτη παρατήρηση που κάνουμε κοιτώντας το διάγραμμα, είναι ότι μέχρι την 8η γενεά αποτελείται από μια σχεδόν παράλληλη γραμμή προς τον άξονα των γενεών, που σημαίνει ότι οι ηλικίες κυμαίνονται γύρω στα 900 χρόνια.

Σημείο έξω από την καμπύλη μας είναι πρώτα ο Ενώχ, που όμως δεν αποτελεί πρόβλημα για το διάγραμμα, διότι δεν πέθανε σύμφωνα με το βιβλίο της Γένεσης της Αγίας Γραφής από φυσιολογικό θάνατο.

Στο βιβλίο της Πεντατεύχου Γένεση 5/24, αναφέρεται ότι «*ευηρέστησε Ενώχ τω Θεώ και ουχ' ευρίσκειτο, ότι μετέθηκεν αυτόν ο Θεός*».

Ακόμα, σημείο έξω από την καμπύλη μας είναι ο Μαθουσαλάς που αποτελεί εξαιρετική περίπτωση.

Στην 8η γενεά παρατηρούμε μια απότομη πτώση των ηλικιών που συνεχίζεται ομαλά μέχρι τις σημερινές περίπου ηλικίες.

Για τον αμύπητο στις μεθόδους που χρησιμοποιούν οι θετικές επιστήμες πρέπει να αναφερθούμε σύντομα στη φυσική σημασία ενός διαγράμματος Καρτεσιανών συντεταγμένων όπως το παραπάνω.

Το ότι η καμπύλη είναι ομαλή σημαίνει ότι πίσω από τα

στοιχεία που συνθέτουν το διάγραμμα βρίσκεται κάποιος φυσικός νόμος. Η κατανόηση του νόμου δεν είναι απαραίτητο να βρίσκεται μέσα στη σημερινή αντιληπτική ικανότητά μας.

Κάθε απότομη μεταβολή στην καμπύλη σημαίνει την επίδραση κάποιας αιτίας, κάποιου παράγοντα που αλλάζει για κάποιο λόγο το αναμενόμενο αποτέλεσμα, δηλαδή στην περίπτωση μας την τιμή της ηλικίας στο αναφερόμενο διάγραμμα.

Γενικά τα διαγράμματα είναι απαραίτητα εργαλεία για την κατανόηση της συμπεριφοράς της φύσης και χρησιμοποιούνται σε κάθε μαθηματικό - επεξεργάσιμες σχέσεις στη Φυσική, Μαθηματικά, Γεωλογία, Ιατρική ακόμη και σε θεωρητικές επιστήμες, όπως στα παιδαγωγικά και αλλού.

Ποια συμπεράσματα μπορούμε να βγάλουμε από το πράγματι ευφύες διάγραμμα του Allen;

Οι ηλικίες διατηρούνται σε υψηλά επίπεδα μέχρι την 8η γενεά. Στο σημείο αυτό έχουμε μια βαθμιαία πτώση των ηλικιών.

Πρέπει επομένως να αναζητηθεί με βάση τα προηγούμενα, μια πιθανή αιτία, ένας παράγοντας της διαφοροποίησης του διαγράμματος.

Πράγματι την εποχή που παρουσιάζεται το απότομο σημείο αλλαγής στο διάγραμμα και κατά συνέπεια η αρχή της πτώσης των ηλικιών, έχουμε ένα σημαντικό γεγονός στην ιστορία της γης, που έπαιξε σπουδαίο ρόλο στις τότε κλιματολογικές συνθήκες αλλά και αλλαγές.

Είναι ο κατακλυσμός του Νώε. Σε ποιο ακριβώς παράγοντα, που πρέπει να είναι συνδυασμένος και με τον κατακλυσμό, έχει την αιτία της η απότομη πτώση των ηλικιών;

Στο ερώτημα αυτό δεν μπορούμε να έχουμε μια απόλυτα τεκμηριωμένη απάντηση. Θα κάνουμε όμως μερικές λογικές υποθέσεις προτείνοντας κάποιες ερμηνείες.

Προτεινόμενες ερμηνείες με βάση τον κατακλυσμό του Νώε

Είναι γνωστό, απ' όλες τις επιστημονικές θεωρίες περί κατασκευής της, ότι η γη ήταν θερμότερη απ' ότι είναι τώρα. Αυτό είναι αναντίρρητο σήμερα και φαίνεται αβίαστα εξετάζοντας το εσωτερικό της γης, που ακόμα και σήμερα είναι σε υψηλές θερμοκρασίες. Εύκολα και ο μη ειδικός το καταλαβαίνει, γνωρίζοντας την ύπαρξη των ηφαιστειών, που άλλα μόνιμα και άλλα πότε - πότε, βγάζουν απ' το εσωτερικό της γης ποσότητες καυτής λάβας.

Εξαιτίας αυτού του γεγονότος μπορεί εύκολα κανείς να συμπεράνει ότι μέχρι κάποια χρονική περίοδο η γη πρέπει να είχε κλίμα θερμό και βέβαια υγρό.

Θερμό απ' τη θερμοκρασία της γης και υγρό γιατί τεράστιες ποσότητες νερού βρισκόταν στην ατμόσφαιρα σαν ατμός, μη μπορώντας να υγροποιηθούν λόγω της υψηλής

Η ΜΑΚΡΟΒΙΟΤΗΤΑ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 9

θερμοκρασίας. Είναι δε ευκολονόητο ότι μέχρι κάποια χρονική στιγμή δεν έβρεχε, για τον απλούστατο λόγο ότι για να δημιουργηθεί βροχή, είναι απαραίτητο να επικρατήσουν κάποιες χαμηλές θερμοκρασίες που θα αναγκάσουν τον ατμό να μετατραπεί σε σταγονίδια νερού, τα οποία αργότερα θα πέσουν σαν βροχή. Αυτό όμως δεν μπορούσε να συμβεί λόγω της υψηλής θερμοκρασίας της γης.

Αυτό που εμείς σήμερα συμπεραίνουμε, έχοντας μερικές γνώσεις μετεωρολογίας και φυσικής, η Αγία Γραφή το έχει γράψει πριν από χιλιάδες χρόνια, «διότι δεν είχε βρέξει Κύριος ο Θεός επί της γης... ατμός δε ανέβαινε από της γης και επότιζε παν το πρόσωπο της γης» (Γένεση 2 / 5,6).

Έτσι λοιπόν, η γη πρέπει να είχε μεγάλη νέφωση και πολλή υγρασία. Αυτός, βέβαια, είναι ένας δεύτερος λόγος που η θερμοκρασία της διατηρείται σε υψηλά επίπεδα γιατί η νέφωση, όπως είναι γνωστό, δημιουργεί ένα είδος θερμοκηπίου, μια που δεν αφήνει τη θερμότητα της γης να διαφύγει στον αστρικό χώρο. Το φαινόμενο αυτό είναι γνωστό και από την καθημερινή παρατήρηση· γιατί όλοι γνωρίζουν ότι κατά τη συννεφιά έχουμε υψηλές θερμοκρασίες, ενώ κατά τη ξαστεριά η θερμοκρασία πέφτει.

Είναι βέβαιο ότι ο κατακλυσμός είναι συνδυασμένος με την πτώση της θερμοκρασίας που σήμαινε τη συμπύκνωση των υδρατμών και την πτώση τους σαν βροχή. Αυτό βεβαίως πρέπει να 'χε αποτέλεσμα και την ταυτόχρονη ραγδαία πτώση της θερμοκρασίας γιατί καταργήθηκε ο δεύτερος λόγος του θερμοκηπίου, που διατηρούσε τη θερμοκρασία της γης, με άμεση συνέπεια τη συνεχιζόμενη πτώση της θερμοκρασίας και τη δημιουργία βροχής που προκάλεσε τον κατακλυσμό του Νώε. Έτσι, ίσως, μπορεί να εξηγηθεί το ότι βρέθηκε στην πρώην Σοβιετική Ένωση μαμούθ κατεψυγμένο μαζί με την τροφή του. Είναι σαφές, ότι εκεί θα πρέπει να επικρατούσαν υψηλές θερμοκρασίες ώστε να ζει το μαμούθ και ταυτόχρονα να υπάρχει και χόρτο.

Η πτώση δε της θερμοκρασίας πρέπει να ήταν ταχύτατη ώστε να καταψυχθεί το ζώο μαζί με την τροφή του, προτού γίνει η αποσύνθεση της τροφής στο στομάχι του.

Έχουμε λοιπόν έντονες κλιματολογικές αλλαγές κατά τον κατακλυσμό, ελάττωση της θερμοκρασίας με ταυτόχρονη ελάττωση και της υγρασίας. Μήπως η αλλαγή αυτή είχε σχέση με τη μείωση της μακροβιότητας; Για ποιο λόγο; Ίσως η αλλαγή των κλιματολογικών συνθηκών δημιούργησε και έναν επιπρόσθετο λόγο. Την είσοδο μεγαλύτερης ποσότητας κοσμικής ακτινοβολίας.

Με τον όρο «κοσμική ακτινοβολία» εννοούμε το σύνολο της ακτινοβολίας που έρχεται από έξω στη γη αλλά και αυτών που δημιουργούνται μέσα στην ατμόσφαιρα δευτερογενώς. Σήμερα δεν έχουμε πλήρη στοιχεία - δεδομένα για το τι προκαλούν ακριβώς στους ζωντανούς οργανισμούς οι κοσμικές ακτίνες. Είναι γεγονός όμως, ότι είναι επιβλαβείς

για τον ανθρώπινο οργανισμό, γι' αυτό και τα διαστημικά ταξίδια ρυθμίζονται όσον αφορά το χρόνο πραγματοποίησής τους, έτσι ώστε να μη συμπίπτουν με την περίοδο εξάρσεως των ηλιακών κηλίδων, όπου τότε εκπέμπεται έντονα κοσμική ακτινοβολία απ' τον ήλιο.

Πάντως πειράματα έχουν δείξει κάποια μικρή αναχαίτιση της ανάπτυξης οργανισμών καθώς και τη δημιουργία μεταλλάξεων σ' αυτούς. Με τον όρο «μετάλλαξη» κατά την γενετική εννοούμε κάθε ασυνεχή ποιοτική μεταβολή των βλαστογενών ιδιοτήτων ενός οργανισμού που οφείλεται σε ξαφνική τροποποίηση της κληρονομικής ουσίας. Οι μεταλλάξεις σήμερα παρουσιάζονται αρκετά συχνά, φέρνοντας ποικιλία στους οργανισμούς, πάντοτε όμως μέσα στο ίδιο είδος.

Πειράματα που έγιναν με ακτίνες Χ, α και β, έφεραν διάφορα αποτελέσματα λόγω μεταλλάξεων που παρατηρήθηκαν στους οργανισμούς. Δεν είναι λοιπόν απίθανο να υποθέσουμε ότι στους ανθρώπους της εποχής εκείνης η ξαφνική εισροή της κοσμικής ακτινοβολίας δημιούργησε κάποια μετάλλαξη, που είχε σαν αποτέλεσμα την ελάττωση της μακροβιότητας.

Σε συνδυασμό με τα προηγούμενα, την περίοδο αυτή μετά τον κατακλυσμό έχουμε αύξηση της έντασης της κοσμικής ακτινοβολίας για τους εξής λόγους:

- Σήμερα γνωρίζουμε ότι η ένταση της κοσμικής ακτινοβολίας αυξάνει όταν η θερμοκρασία ελαττώνεται π.χ. το χειμώνα.
- Έτσι, με τον κατακλυσμό έχουμε ελάττωση της θερμοκρασίας άρα και αύξηση της κοσμικής ακτινοβολίας.
- Ακόμα μικρή μείωση της κοσμικής ακτινοβολίας παρατηρείται με τη νέφωση. Κατά συνέπεια με τον κατακλυσμό, έχοντας μεγάλη ελάττωση της νέφωσης, θα πρέπει να είχαμε αύξηση της κοσμικής ακτινοβολίας.
- Ένα ενισχυτικό στοιχείο της αύξησης είναι η βαρομετρική πίεση. Όταν η πίεση αυξάνει έχουμε ελάττωση της κοσμικής ακτινοβολίας. Η προκατακλυσμαία ατμόσφαιρα πρέπει να είχε πολύ υψηλότερη πίεση επειδή υπήρχαν σ' αυτήν τεράστιες ποσότητες υδρατμών λόγω της μεγάλης θερμοκρασίας. Συνεπώς με τον κατακλυσμό έχουμε ελάττωση της βαρομετρικής πίεσης άρα και αύξηση της κοσμικής ακτινοβολίας.

Έτσι με την ελάττωση της θερμοκρασίας - νέφωσης - και πίεσης έχουμε αύξηση της ακτινοβολίας.

Πράγματι, υπάρχουν σήμερα θεωρίες που υποστηρίζουν την καταλυτική επίδραση της ακτινοβολίας χωρίς βέβαια να είναι αποδεδειγμένες.

Παραθέτουμε μερικές από τη μελέτη του γηριάρου Κ. Βολίκα.

Α. Η υπόθεση του Orgel ή η θεωρία του λάθους. Κατά τη θεωρία αυτή, η γήρανση είναι το αποτέλεσμα λαθών στη σύνθεση πρωτεϊνών, τόσο κατά τη φάση αντιγραφής (DNA-RNA) όσο και κατά τη φάση της μετάφρασης

ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ

(RNA-πρωτεϊνών). Η πληροφορία που περιέχεται στο DNA θα μπορούσε να αλλοιωθεί από εξωγενείς παράγοντες, όπως ιονίζουσες ακτινοβολίες, χημικούς παράγοντες, μεταλλαξιογόνους παράγοντες, ελεύθερες ρίζες κ.λπ.

Β. Η θεωρία της επιδιόρθωσης του DNA: Κατά τη θεωρία αυτή, το DNA είναι δυνατόν να υποστεί βλάβη από μια σειρά ενδογενών και εξωγενών παραγόντων. Τα κύτταρα διαθέτουν σειρά μηχανισμών για τη διόρθωση αυτών των βλαβών, προκειμένου να μην μεταγραφούν στο RNA και μεταδοθούν στις πρωτεΐνες. Σύμφωνα με κάποιες μελέτες, σε ορισμένα είδη θηλαστικών βρέθηκε θετική συσχέτιση της ικανότητας επιδιόρθωσης του DNA με τη μακροβιότητα.

Συμπεράσματα

Είναι παράλογο λοιπόν, να υποθέσουμε ότι πιθανότατα, η τόσο αύξηση της κοσμικής ακτινοβολίας προκάλεσε μεταλλάξεις, που ως γνωστό είναι κληρονομικές, και οι οποίες μείωσαν σταδιακά την ηλικία του ανθρώπου;

Αφήνουμε την απάντηση να τη δώσει ο σκεπτόμενος αναγνώστης.

Αυτό που εμείς θέλουμε να τονίσουμε είναι ότι οι μεγάλες ηλικίες δεν είναι κάτι που μοιάζει σαν παραμύθι στη Βίβλο. Γιατί απλούστατα, αν και οι παραπάνω ερμηνείες δεν είναι απόλυτες, δείχνουν ότι αρκετά αίτια μπορούσαν να συντελέσουν στη μείωση των ηλικιών κατά τρόπο ομαλό και κατά συνέπεια οι μεγάλες ηλικίες δεν είναι κάτι το απίθανο.

Αφήνοντας κατά μέρος τις επιστημονικές μας ερμηνείες, θέλουμε να θέσουμε μερικές ερωτήσεις σ' εκείνους που ακόμα επιμένουν στο «μύθο» του «Μαθουάλα».

Ας υποθέσουμε ότι ο Μωυσής, γράφοντας το βιβλίο της Γένεσης, πράγματι έγραφε ένα παραμύθι. Σε ένα παραμύθι, βέβαια, υπάρχει κάποια σχετική αληθοφάνεια, αλλά κανένας δεν έχει απαίτηση να λέει αλήθεια σε όλες τις λεπτομέρειές του και μάλιστα σε εκείνες που δεν θα μπορούσαν να ελεγχθούν με τις επιστημονικές γνώσεις εκείνης της εποχής.

Γιατί και πώς ο Μωυσής έβαλε σε μια φθίνουσα καμπύλη τις ηλικίες; Δεν θα μπορούσε να αρχίσει από μικρές ηλικίες, μετά να τις μεγαλώσει και αργότερα να τις μικρύνει με τυχαίο τρόπο; Τότε αναπόφευκτα η καμπύλη μας δεν θα ήταν ομαλή. Και αυτό γιατί η τυχαία τοποθέτηση ηλικιών σε ένα μύθο, δεν δημιουργεί ομαλή καμπύλη σε ένα διάγραμμα καρτεσιανών συντεταγμένων. Αυτό είναι το φυσιολογικό για κάποιον που γράφει με τη φαντασία του γεγονότα που ποτέ δεν συνέβησαν. Ή μήπως ο Μωυσής είχε προβλέψει τις καρτεσιανές συντεταγμένες^v, ή σκέφθηκε να τοποθετήσει την πτώση των ηλικιών πάνω στον κατακλυσμό του Νώε;

Ήταν στ' αλήθεια ο Μωυσής τόσο ευφυής μυθοπλάστης^{vi} ώστε όλα να τα ταιριάζει και μέχρι σήμερα να μας εξαπατά; Αν όμως αυτό δεν ισχύει, μήπως έλεγε την αλήθεια;

Δε θα δώσουμε και πάλι καμιά απάντηση στα τελευταία ερωτήματα. Όμως πολύ σκέπτομαι την τελευταία ερώτηση:

Αν ο Μωυσής είπε την αλήθεια για τις ηλικίες, σε ένα τόσο λεπτομερειακό γεγονός, γιατί να μην λέει την αλήθεια και στα υπόλοιπα; Ότι δηλαδή υπάρχει Θεός που έφτιαξε τον κόσμο, ενδιαφέρθηκε και ενδιαφέρεται για τον άνθρωπο, ζητά λογαριασμό απ' αυτόν και ότι κάποια μέρα Θεός και άνθρωπος θα συναντηθούν;

Θα πει κάποιος: «Υπάρχει επιστημονική απόδειξη γι' αυτό;» Η απάντηση με βάση την επιστήμη είναι απλή και τίθεται με την ερώτηση: «Πόσα πράγματα συμβαίνουν χωρίς να μπορούμε απόλυτα να τα ελέγξουμε;» Όλη η σημερινή γνώση είναι βασισμένη πάνω σε αξιώματα (αυθαίρετες έννοιες και προτάσεις) που δεν μπορούμε να τις αποδείξουμε. Και όμως, όλη η ζωή λειτουργεί με αυτόν τον τρόπο. Αυτή η επιστημονική έννοια του αξιώματος είναι ταυτόσημη με την «πίστη». Γιατί σε όλα είμαστε ευκολόπιστοι εκτός απ' την ύπαρξη του Θεού για την οποία ζητάμε αποδείξεις αυστηρότερες από τα μαθηματικά, μια που και αυτά βασίζονται σε αξιώματα τα οποία, βέβαια, δεν είναι αποδεδειγμένα;

Ο καλόπιστος ερευνητής προβληματίζεται με τις τόσες συγκυρίες στο ζήτημα της μακροβιότητας. Είναι προφανές ότι η Αγία Γραφή δεν μοιάζει καθόλου με ένα παραμύθι. Και εφόσον δεν είναι παραμύθι και είναι αλήθεια, τότε αυτά που λέει είναι πολύ σημαντικά για τη ζωή μας.

Και αυτό γιατί η Αγία Γραφή απαντά στα μεταφυσικά ερωτήματα του ανθρώπου που τα διατύπωσε ο Καντ. «Από πού έρχομαι;», «Που πηγαίνω;» αλλά κυρίως «Τι πρέπει να κάνω;».

Και το τι πρέπει να κάνουμε στη ζωή μας, θα το βρούμε σ' αυτό το Βιβλίο.

ⁱ Ο Α. Δ. Περίλης είναι Μαθηματικός - Ηλεκτρονικός. Διδάσκει Χριστιανική Αποστολογική στο Βιβλικό Σχολείο του Εβελθνικού Ινστιτούτου της Βίβλου.

ⁱⁱ Σήμερα έχουμε αύξηση του μέσου όρου ζωής η οποία οφείλεται στις προσπάθειες της ιατρικής και τις καλύτερες συνθήκες ζωής που ζούμε.

ⁱⁱⁱ Η ανάπτυξη αυτής της θέσης γίνεται ποσά αναλυτικά στο έργο «Φυσική και φιλοσοφία» του W. Heisenberg με την ευκαιρία της παρουσίασης των δυσκολιών κατανόησης της κβαντικής φυσικής.

^{iv} Το διάγραμμα είναι δημοσιευμένο στο βιβλίο «Σύγχρονη επιστήμη και Χριστιανική πίστη», εκδόσεις «Λόγος», από το οποίο έχουμε πάρει αρκετά στοιχεία.

^v Ο Καρτέσιος κατασκεύασε σαν μαθηματικό εργαλείο τις καρτεσιανές συντεταγμένες τον 17ο αιώνα

^{vi} Είναι γεγονός ότι ο Ιούλιος Βερν προβλέπει σημαντικές τεχνολογικές και επιστημονικές ανακαλύψεις. Υπάρχει όμως μια τεράστια και βασική διαφορά. Ο Ιούλιος Βερν προέκτεινε την τεχνολογία και την επιστήμη της εποχής του. Την εποχή του Μωυσή δεν υπήρχε η επιστήμη και η τεχνολογία στην μορφή που υπάρχει σήμερα ώστε να υπάρχει η δυνατότητα προέκτασής της.

ΑΔΥΝΑΜΟΙ ΑΔΕΛΦΟΙ

«...εξαιτίας τής γνώσης σου θα αποηστεί ο ασθενής αδελφός, για τον οποίο πέθανε ο Χριστός. Αμαρτάνοντας, όμως, έτοι στους αδελφούς, και προσβάλλοντας την ασθενή τους συνείδηση, στον Χριστό αμαρτάνετε. Γι' αυτό, αν το φαγητό σκανδαλίζει τον αδελφό μου, δεν θα φάω κρέας στον αιώνα, για να μη σκανδαλίσω τον αδελφό μου»

(Α' Κορινθίους 8/11-13)

Εκείνους που ο Χριστός εξαγόρασε και λύτρωσε με το πολύτιμο αίμα Του, πρέπει να είναι πολύτιμοι και για μας. Αν ο Κύριος τους αγάπησε τόσο πολύ, ώστε και το αίμα Του να χύσει, γι' αυτούς για να μην απολεστούν, οφείλουμε να προσφέρουμε και εμείς σ' αυτούς συμπάθεια, σε βαθμό που να παραμερίζουμε κάποια από τα δικαιώματά μας, για τα οποία πολλές φορές η ανεπιφύλακτη χρήση γίνεται αφορμή ενδεχομένως πώσης και αμαρτίας σ' αυτούς.

Εκείνος που προτιμά να μην υποβληθεί σε τέτοιου είδους θυσίες, ώστε να προλάβει τη βλάβη του αδελφού του, δεν κυριαρχείται ούτε και εμπνέεται απ' το παράδειγμα του Λυτρωτή μας.

Αυτός όμως που έχει το πνεύμα του Χριστού, αγαπά εκείνους που ο Χριστός αγάπησε μέχρι του σημείου να πεθάνει γι' αυτούς. Ενδιαφέρεται για την πνευματική τους πρόοδο και οικοδομή και αποφεύγει οτιδήποτε μπορεί να την ανακόψει ή να την εκμηδενίσει.

Επί του συγκεκριμένου θέματος, του ενδεκάτου εδαφίου, αναφέρει κάποιος πιστός «εσύ που από τον Χριστό δέχθηκες τη γνώση, άρχισε να προσφέρεις αγάπη, σε κείνους που έσωσε!...». Είναι τραγική ειρωνεία, που, ενώ εναπόθεσε τη γνώση Του σε σένα, δεν προσμαρτυρεί αγάπη και συμπάθεια, αλλά περιφρόνηση και μισαδελφία... Και θα προσθέσει ο ιερός Χρυσόστομος: «ο Χριστός δεν αρνήθηκε να πεθάνει γι' αυτόν, εσύ όμως ούτε να τον ανεχθείς δεν μπορείς!...».

Στο δωδέκατο εδάφιο αναφέρει ο Παύλος κάτι αποκαλυπτικό, σκληρό δε για όσους, στη σχέση τους με τους αδελφούς, υιοθετούν παρόμοια με το ενδέκατο εδάφιο συμπεριφορά...

Εξηγώντας το «αμαρτάνοντας» καθορίζει το είδος του αμαρτήματος. Δεν είπε «προσβάλλοντας», αλλά «τύπτοντες». Ο ασθενής αδελφός έχει ανάγκη τρυφερότητας, συμπάθειας και περίθαλψης,... και αντί αυτού «τύπτετε αυτόν».

Το συμπέρασμα είναι πως ενέργειες, πράξεις και λόγια άστοχα και θλιβερά, αδικίες και προσβολές σε αδελφούς, πλήγματα σε ασθενείς πιστούς, μάλιστα σε νήπιους πιστούς, λογίζονται από τον ίδιο τον Κύριο, σαν να γίνονται σ' Αυτόν!...

Ανέλαβε ο Χριστός ιδιαίτερη πρόνοια για τα αρτιγέννητα

και ανώριμα αρνιά Του. Είναι ο Ποιμένας ο Καλός, που στα χέρια Του τα κρατάει στοργικά στην αγκαλιά Του και τα φροντίζει για να δυναμώσουν και να μην είναι ευάλωτα σε «ασθενείες»... Εσύ και εγώ, που ενδεχομένως να είμαστε ισχυρότεροι, παραβλέπουμε λοιπόν Εκείνον που δείχνει τόση στοργή στον «ασθενή» και όχι μόνο, αλλά και χτυπάμε, ταπεινώνουμε και παραμερίζουμε τον ασθενή κατά την πίστη αδελφό!

Με τη συμπεριφορά μας αυτή, πλήττουμε... χτυπάμε τον ίδιο τον Κύριο... σύμφωνα με τη διακήρυξή Του; «αν το κάνατε σε ένα εκ των ελαχίστων, σε μένα το κάνατε...» Ματθ. 25/45.

Έτσι, λοιπόν, αμαρτάνοντας στους αδελφούς, στον Κύριο αμαρτάνουμε... γιατί, κατά πρώτο λόγο οικειοποιούμεθα όσα σχετίζονται με τους υπηρέτες Του, κατά δεύτερο λόγο οι «τυπόμενοι» είναι μέλη του σώματός Του και κατά τρίτο λόγο, το συμπολίτες των αγίων και οικείοι του Θεού, **επετεύχθη** και **οικοδομήθη** διά σφαγής θανάτου, κάτι που ορισμένοι καθαιρούν λόγω ιδιόρρυθμων αξιώσεων...

Συμπέρασμα, λοιπόν, είναι απαραίτητα επιτακτικό, να «στερεώνεται η καρδιά με τη χάρη και όχι με φαγητά, που όσοι περπάτησαν δεν ωφελήθηκαν».

Πάντα θα υπάρχουν εκείνοι, που, αυξανόμενοι, στερεώθηκαν και παγίωσαν θέσεις, αντιλήψεις και ερμηνείες Βιβλικών θέσεων και άλλοι που ακόμα καταρτίζονται, έχουν περιορισμένη γνώση και ασταθείς θέσεις, γι' αυτό και είναι ευάλωτοι. Για τον λόγο αυτό και χαρακτηρίζονται «ασθενείς κατά τη συνείδηση». Αδυνατούν να σταθούν στο επίπεδο των πνευματικά προχωρημένων, γι' αυτό και παρεξηγούν, παρανοούν και εύκολα σκανδαλίζονται. Προς εμάς ο Λόγος του Θεού, στην προς Ρωμαίους 14/1, συνιστά, «τον δε ασθενούντα κατά την πίστην προσδέχεστε ουχί εις φιλονεικίας διαλογισμών» και στο 15/1... «οφείλουμε δε εμείς οι δυνατοί να βαστάζουμε τα ασθενήματα των αδυνάτων και να μην αρέσουμε στον εαυτό μας...».

Αθανάσιος Κοπατζίδης
Θεσσαλονίκη

**Τον αγώνα τον καλόν
αγωνίστηκαν,
τον δρόμο ετελείωσαν,
την πίστη διετήρησαν**

Χρήστος Καραγιώργος. Αδελφός αγαπτός, υπόδειγμα σταθερότητας και χριστιανικής πίστεως. Ευχόμαστε την εξ ύψους παρηγορία στα παιδιά του για την αναχώρησή του στην ουράνια πατρίδα.

Θεόδωρος Βουτοίνος. Τέλος Φεβρουαρίου του 2019 αναχώρησε για τον Κύριο. Αδελφός αγαπτός, μέλος της εκκλησίας του Αιγάλεω. Αφανής, αθόρυβος και ακούραστος εργάτης στην υπηρεσία του Ιησού Χριστού και των εκκλησιών της Ελευθέρας Ευαγγελικής Κοινότητας. Ευχόμαστε το βάλαμο της παρηγορίας του Κυρίου να καλύψει τους οικείους του.

Στέφανος Καζιάνης. Μέλος της Ελευθέρας Ευαγγελικής Εκκλησίας Χαλανδρίου εκλήθη στην παρουσία του Ιησού Χριστού. Πιστός αδελφός από την Κέρκυρα, που άφησε πίσω του άρωμα πνευματικής απλότητας και συναισθηματικού πλούτου. Ευχόμαστε ουράνιες παρηγορίες στους συγγενείς του.

Γεώργιος Παπαδόπουλος. Ο πολύ αγαπτός αδελφός αναχώρησε για τον Κύριο στις 21/06/2019. Μέλος της Ελεύθερης Ευαγγελικής Εκκλησίας Αθηνών, ενθουσιώδης και πιστός εργάτης του Ιησού Χριστού και του Ευαγγελίου. Εργάστηκε για δεκαετίες στη Βιβλική Εταιρία και υπηρέτησε άοκνα τους νέους και τις νέες των εκκλησιών μας. Ήταν από τους εναπομείναντες πνευματικούς πρωτοπόρους της γενιάς εκείνων που τίμησαν τον Κύριο με τα λόγια και τη ζωή τους.

Ο Θεός ας παρηγορήσει τα παιδιά του Μιχάλη και Λιλίκα, καθώς και τους οικείους του.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ

Κεφάλαιο 2

**4. ...την αγάπην σου
την πρώτην αφήκας.**

**5. Ενθυμού θλοιπόν πόθεν
εξέπεσες και μετανόησον...**

Η Επαναφορά Εργοστασιακών Ρυθμίσεων είναι μια διαδικασία που οβήνει τα δεδομένα σε ένα tablet ή smartphone και την επαναφέρει σχεδόν στην ίδια κατάσταση με την πρώτη αγορά.

Γιατί λοιπόν θα μπορούσε κάποιος να χρησιμοποιήσει την εργοστασιακή επαναφορά;

Για πολλούς λόγους. Όλη η σαβούρα αφαιρείται, αφήνοντας το κινητό φρέσκο και καθαρό. Αυτό καθιστά την επαναφορά ένα ανεκτίμητο εργαλείο αντιμετώπισης προβλημάτων.

(πηγή <https://www.techfreaks.gr/>)

Ο Θεός τοποθετεί ορόσημα στη ζωή μας και μας εφοδιάζει με τη λειτουργία της μνήμης ώστε να τα ανακαλούμε στην πορεία μας προς τον ουρανό. Ένα τέτοιο ορόσημο στη ζωή ενός αναγεννημένου πιστού είναι η περίοδος της «πρώτης αγάπης».

Όταν η ζωή μας έχει γεμίσει με μέριμνες και φαίνεται να ξεκλίνουμε από την πορεία μας, ο Κύριος μας καλεί να κάνουμε επαναφορά στο πρώτο στάδιο της πνευματικής μας πορείας. Εκεί όπου πλημμύριζε τον εαυτό μας η πρώτη αγάπη.

Είναι οι μέρες που όλοι φέρνουμε στη θύμησή μας με νοσταλγία, όταν η λατρεία στο πρόσωπό Του δεν είχε γίνει ακόμα συνήθεια, τότε που αληθινά θεωρούσαμε τους αδελφούς μας υπερέχοντες, που τα καλά έργα έρχονταν σαν ξεχείλισμα καρδιάς και όχι σαν υποχρέωση...

Ήταν η πρώτη αγάπη που καθόριζε τα βήματά μας και γέμιζε λαχτάρα την καρδιά μας να Τον γνωρίσουμε ολοένα και πιο πολύ. Και όσο Τον γνωρίζαμε, τόσο ανανεωνόταν η πρώτη αγάπη και από φλόγα και φωτιά γινόταν πυρκαγιά.

Η επαναφορά στην πρώτη αγάπη είναι η ασφάλειά μας. Απαραίτητα στάδια της επαναφοράς: η μετάνοια, η αφαίρεση κάθε κακού αλλά και «καλού» που πάει να οβήσει τη φωτιά αυτής της πρώτης αγάπης.

Φιλήμων Α. Νικολόπουλος
Φιλιατρά

ΛΗΜΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΗΣ

- (πιστούς χριστιανούς) **Ο δίχως μώμο, κατηγορία, ο άμεμπτος, αφεγάδιαστος**, ανεπίληπτος. Βλ. Εφεσ. 1:4, Εφεσ. 5:27, Κολ. 1:22, Ιουδ. 1:24.
(1) Ειδική κατηγορία πιστών δώδεκα χιλιάδες από κάθε φυλή του λαού Ισραήλ (144.000), οι οποίοι θα ακολουθούν τον Ιησού Χριστό, στην αιωνιότητα, όπου πηγαίνει. Βλ. Αποκ. 14:5.
- (για ζώα που θυσιάζονται) **Χωρίς ψεγάδι, χωρίς ελάττωμα**. Βλ. Εξοδ. 12:5, Εξοδ. 29:1, Εξοδ. 29:38, Λευ. 1:3, Λευ. 1:10, Λευ. 3:1, Λευ. 3:6, Λευ. 3:9, Λευ. 4:3, Λευ. 4:14, Λευ. 4:23, Λευ. 4:28, Λευ. 4:32, Λευ. 5:15, Λευ. 5:18, Λευ. 6:6 (5:25), Λευ. 9:2, Λευ. 9:3, Λευ. 12:6, Λευ. 14:10, Λευ. 14:10, Λευ. 22:19, Λευ. 22:21, Λευ. 23:12, Λευ. 23:18, Λευ. 23:18, Αριθμ. 6:14, Αριθμ. 6:14, Αριθμ. 6:14, Αριθμ. 7:88, Αριθμ. 15:24, Αριθμ. 19:2, Αριθμ. 28:3, Αριθμ. 28:9, Αριθμ. 28:11, Αριθμ. 28:19, Αριθμ. 28:27, Αριθμ. 28:31, Αριθμ. 29:2, Αριθμ. 29:8, Αριθμ. 29:13, Αριθμ. 29:17, Αριθμ. 29:20, Αριθμ. 29:23, Αριθμ. 29:26, Αριθμ. 29:29, Αριθμ. 29:32, Αριθμ. 29:36, Ιεζ. 43:22, Ιεζ. 43:23, Ιεζ. 43:25, Ιεζ. 45:18, Ιεζ. 45:23, Ιεζ. 46:4, Ιεζ. 46:6, Ιεζ. 46:13.
- (για άτομα της ΠΔ) Αυτός που δεν κατηγορείται για κάτι, που δεν έκανε κάτι το αξιόμεμπτο, ο άμεμπτος: Βλ. Ιώβ 1:1(ΑΒΡ μόνο), Ψαλμ. 15:2 (14:2), Ψαλμ. 19:13 (18:14), Ψαλμ. 64:4 (63:5).
(1) **«καὶ ἔσομαι ἄμωμος μετ’ αὐτοῦ»** Ψαλμ. 18:23 (17:24), και θα είμαι άμεμπτος μαζί με αυτόν. Το ίδιο εδάφιο του Ψαλμού στο 2Σαμ. 22:24, έχει **«καὶ ἔσομαι ἄμωμος αὐτῷ»** και θα είμαι άμεμπτος προς αυτόν.
- (Φράση) **«ὄς διὰ Πνεύματος αἰωνίου ἐαντὸν προσήνεγκεν ἄμωμον τῷ Θεῷ»** Εβρ. 9:14, ο οποίος δια του αιωνίου Πνεύματος πρόσφερε τον εαυτόν του χωρίς μώμο προς τον Θεό.
Σχόλιο: Ο Ιησούς Χριστός πρόσφερε τον εαυτό του θυσία υπέρ των αμαρτιών μας, μια θυσία χωρίς κανένα ελάττωμα. Το **«άμωμος»** ή το **«χωρίς κανένα ελάττωμα»** αν θελήσουμε να το αναλύσουμε θα πρέπει να το δούμε από τις εξής πλευρές του:
(1) **Ήταν μία θυσία εκούσια**, δεν ήταν αναγκαστική, δεν την επέβαλε κάποιος υποχρεωτικά, με αποτέλεσμα να μη μπορεί να κάνει αλλιώς. Ήταν εθελοντική η προσφορά του. Βλ. Ιωαν. 10:18.
(2) **Ο Χριστός (σαν άνθρωπος που έζησε) ήταν χωρίς μώμο**, χωρίς καμιά κατηγορία, χωρίς αμαρτία, με την ανθρώπινη έννοια της, δηλ. όπως βλέπουμε τα πράγματα εμείς οι άνθρωποι. Βλ. Ιωαν. 8:46.
(3) **Ο Χριστός (σαν απεσταλμένος εδώ στην γη από τον Θεό) υπάκουσε χωρίς να υπάρξει κάποιο ψεγάδι**. Δηλ. όπως βλέπει ο Θεός τα πράγματα. Ο Κύριος μας Ιησούς Χριστός όπως αναφέρει το Εβρ. 5:7, δεν υπέστη τον πνευματικό θάνατο που όλοι εμείς οι άνθρωποι έχουμε υποστεί. Διότι δεν παρέβη καμιά από τις εντολές

G299

ἄμωμος

Επιμέλεια:
Παναγ. Πεπονάκης

του Θεού.

- (4) **Συμπέρασμα:** Άρα από όλες τις πλευρές, την πλευρά της θέλησης του Χριστού, την πλευρά της ανθρώπινης ζωής, και την πλευρά της θεϊκής υπακοής, ο Κύριος μας Ιησούς Χριστός ήταν άμωμος, χωρίς κανένα ελάττωμα, κανένα ψεγάδι. Δες και 1Πετρ. 1:19.
- (Φράση) **«ἄμωμος ἡ ὁδὸς αὐτοῦ»** 2Σαμ. 22:31, (κυριολεκτικά) ο δρόμος του Κυρίου είναι χωρίς ψεγάδι. (νοηματικά) οι ενέργειες του Κυρίου είναι άψογες, τέλειες, απόλυτα σωστές. Δες και Ψαλμ. 18:30 (17:31), Ψαλμ. 101:2 (100:2).
- (Φράση) **«καὶ ἐξετίναξεν ἄμωμον τὴν ὁδὸν μου»** 2Σαμ. 22:33 (Anatolic Bible), και (ο Κύριος) απέβαλε (κάθε τι βρώμικο) και έτσι κατέστησε χωρίς ψεγάδι τον δρόμο μου, (ή μητφ, τις ενέργειες μου). Η ΑΒΡ έχει αντί του **«ἐξετίναξεν»** το **«ἔθετο»** δηλ. **«καὶ ἔθετο ἄμωμον τὴν ὁδὸν μου»** και κατέστησε χωρίς ψεγάδι τον δρόμο μου, (ή μητφ, τις ενέργειες μου). Δες και Ψαλμ. 18:32 (17:33) το ίδιο εδάφιο,
- (Φράση) **«Μακάριοι οἱ ἄμωμοι ἐν ὁδῷ οἱ πορευόμενοι ἐν νόμῳ Κυρίου»** Ψαλμ. 119:1 (118:1), Μακάριοι οι άμεμπτοι στις ενέργειες τους, αυτοί που πορεύονται στην ζωή τους με γνώμονα τον Νόμο του Κυρίου. Δες και Ψαλμ. 37:18 (36:18),
- (Φράση) **«δικαιοσύνη ἁμώμων ὀρθοτομεῖ ὁδοῦς»** Παρ. 11:5, (κυριολεκτικά) η δικαιοσύνη άσπογους δρόμους ορθοτομεῖ. (νοηματικά) Η δικαιοσύνη κατευθύνει σωστά την πορεία του ανθρώπου.
- (Φράση) **«ὁ νόμος τοῦ Κυρίου ἄμωμος»** Ψαλμ. 19:7 (18:8), ο Νόμος του Κυρίου είναι άσπογος.
- (Φράση) **«ψαλῶ καὶ συνήσω ἐν ὁδῷ ἁμώμῳ»** Ψαλμ. 101:2 (100:2), θα ψάλλω και θα εννοήσω πώς να ενεργώ άμεμπτα.
- (Φράση) **«πορευόμενος ἐν ὁδῷ ἁμώμῳ, οὗτός μοι ἐλειτούργει»** Ψαλμ. 101:6 (100:6), αυτός που πορεύεται στο άμεμπτο δρόμο, αυτός θα με υπηρετούσε.
- (Φράση) **«γεννηθῆτω ἡ καρδιά μου ἄμωμος ἐν τοῖς δικαιομασί σου, ὅπως ἂν μὴ αἰσχνθῶ»** Ψαλμ. 119:80 (118:80), (κυριολεκτικά) ας γίνει άσπογος η καρδιά μου

ΔΙΑΘΗΚΗΣ (<http://www.lexispan.eu>)

σχετικά με τις υποχρεώσεις μου απέναντι σου, για να μη ντροπιαστώ. (νοηματικά) ας είναι άψογος ο τρόπος σκέψης μου (σχετικά με το τι θέλω), στην τήρηση των υποχρεώσεων μου απέναντι σου, για να μη ντροπιαστώ.

13. (Φράση) «*προσδεκτοί δὲ αὐτῷ πάντες ἄμωμοι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν*» Παρ. 11:20, αποδεκτοί από αυτόν είναι όλοι οι άψογοι σχετικά με τις αποφάσεις της ζωής τους. Δες και Παρ. 22:11.
14. (Φράση) «*ὄς ἀναστρέφεται ἄμωμος ἐν δικαιοσύνῃ*» Παρ. 20:7, όποιος (γονιός) συμπεριφέρεται άψογα με δικαιοσύνη.
15. (Φράση) «*περιπάτει ἐν ὁδοῖς καρδίας σου ἄμωμος καὶ μὴ ἐν ὁράσει ὀφθαλμῶν σου*» Εκκλ. 11:9 (από την Anapotic Bible), περπάτα στους δρόμους της καρδιάς σου άψογα και όχι με ότι βλέπουν τα μάτια σου. (νοηματικά) περπάτα σύμφωνα με αυτό που θέλεις άψογα όμως και όχι με αυτό που βλέπεις. (άλλα κείμενα παραλείπουν το μώριο «μη»)
16. (Φράση) «*ἐγενήθησ ἄμωμος ἐν ταῖς ἡμέραις σου*» Ιεζ. 28:15, ήσουνα εσύ άψογος στις ημέρες σου.
Σχόλιο: Εδώ ο προφήτης αναφέρεται για τον Εωσφόρο (τον μετέπειτα διάβολο) πριν αμαρτήσσει.
17. (Βάμβας) μεταφράζει:
 (ΠΔ) «*ἄμεμπτος*» 2Σαμ. 22:24, Ιώβ 1:1, Ψαλμ. 18:23 (17:24), «*ἐν ἀκεραιότητι*» Ψαλμ. 15:2 (14:2), «*τέλειος*» Ψαλμ. 19:13 (18:14), Ιεζ. 28:15, «*ἄμεμπτων*» Ψαλμ. 37:18 (36:18), «*ἄμεμπτον*» Ψαλμ. 64:4 (63:5), «*ἀκεραίου*» Παρ. 11:5, «*ἄμεμπτοι*» Παρ. 11:20, «*δίκαιος*» Παρ. 20:7, ή *παραλείπει* (Εξοδ. 12:5, Εξοδ. 29:38, Λευ. 3:9, Λευ. 4:14, Λευ. 12:6, Λευ. 23:18, Αριθμ. 7:88, Αριθμ. 15:24, Αριθμ. 28:27, Εκκλ. 11:9), ή *αποδίδει διαφορετικά* (Παρ. 22:11), ή *δεν μεταφράζει* (Εξοδ. 29:1, Λευ. 1:3, Λευ. 1:10, Λευ. 3:1, Λευ. 3:6, Λευ. 4:3, Λευ. 4:23, Λευ. 4:28, Λευ. 4:32, Λευ. 5:15, Λευ. 5:18, Λευ. 6:6 (5:25), Λευ. 9:2, Λευ. 9:3, Λευ. 14:10, Λευ. 14:10, Λευ. 22:19, Λευ. 22:21, Λευ. 23:12, Λευ. 23:18, Αριθμ. 6:14, Αριθμ. 6:14, Αριθμ. 6:14, Αριθμ. 19:2, Αριθμ. 28:3, Αριθμ. 28:9, Αριθμ. 28:11, Αριθμ. 28:19, Αριθμ. 28:31, Αριθμ. 29:2, Αριθμ. 29:8, Αριθμ. 29:13, Αριθμ. 29:17, Αριθμ. 29:20, Αριθμ. 29:23, Αριθμ. 29:26, Αριθμ. 29:29, Αριθμ. 29:32, Αριθμ. 29:36, 2Σαμ. 22:31, 2Σαμ. 22:33, Ψαλμ. 18:30 (17:31), Ψαλμ. 18:32 (17:33), Ψαλμ. 19:7 (18:8), Ψαλμ. 101:2 (100:2), Ψαλμ. 101:6 (100:6), Ψαλμ. 119:1 (118:1), Ψαλμ. 119:80 (118:80), Ιεζ. 43:22, Ιεζ. 43:23, Ιεζ. 43:23, Ιεζ. 43:25, Ιεζ. 45:18, Ιεζ. 45:23, Ιεζ. 46:4, Ιεζ. 46:4, Ιεζ. 46:6, Ιεζ. 46:6, Ιεζ. 46:13).
 (ΚΔ) δεν μεταφράζει (Εφεσ. 1:4, Εφεσ. 5:27, Κολ. 1:22, Εβρ. 9:14, 1Πετρ. 1:19, Ιουδ. 1:24, Αποκ. 14:5).
18. ΕΤΥΜΟΛ.: Εκ του στερητικού «ά» G1 και του «μώμος» G3470.
19. ΜτΛ: Επίθετο.

BABYLONNA

Καύχημα ὅλης τῆς γῆς, ἦσουνα, κάποτε, χιλιόχρονη πόλη τῆς Βαβέλ.

Τρανό καμάρι και θυγατέρα των Χαλδαιών. Δόξα και κυρία των Βασιλείων, γεμάτη από αλαζονεία.

Χρυσό ποτήρι με κρασί, που μεθούσε ολάκερη τη γη. Τα ἔθνη εξαιτίας σου παραφρόνησαν.

Αμέτρητους είχες θησαυρούς, κρεμαστούς κήπους και πλούτη αμύθητα.

Περίφρανη κατοικούσες πάνω σε πολλά νερά. Πολλοί οι μάγοι σου, οι αστρολόγοι, οι ουρανοσκόποι και οι προγνώστες.

Ασύστολα φορολογούσες το χρυσάφι των λαών. Και σφυροκοπούσες ολόκληρη τη γη.

Φθοροποιοί ήσουν βουνό, πόλη του Ναβουχοδονόσορα και του Βήλου.

Άχρηστο αγγείο, αλίμονο, για τα αιώνια.

Αλώνι που έπρεπε να καταπατηθεί.

Και συθέμελα να πέσουν τα μεγάλοπρεπα παλάτια.

Σε παραπλάνησαν η επιστήμη και η σοφία.

Και τώρα, τι είσαι Βαβυλώνα;

Κατοικητήριο τσακαλιών και αγριμιών.

Κληρονομιά των αγκαθωτών των αχινών.

Κατάπληξη και συριγμός, ανάμεσα στα ἔθνη.

Βουνά καμένα απ' τη φωτιά και ερήμωση αιώνια.

Έφθασε της πλεονεξίας σου το τέλος.

Έμεινες χωρίς κάτοικο και ψυχή ζώσα.

Συντρίφθηκαν των ασεβών η ράβδος και το σκήπτρο των αρχόντων.

Πλούτισες, υπερηφανεύθηκες και έπεσες.

Ολέθριο τρίπτυχο αμαρτωλής ανθρώπινης πορείας!

Τέτοια μοίρα, δυστυχώς προσμένει,

Όσους τα γήινα και τα εφήμερα, κυρίως, κνηγούν.

Ας φάμε και ας πιούμε, γιατί αύριο θα πεθάνουμε, συλλογίζονται.

Και δεν σκιρτά η ψυχή τους με λαχτάρα,

Για τα αιώνια, τα άφθαρτα και τ' αληθινά ωραία!

Ντίνα Σαμουρκασίδου - Κομοτηνή

Σημείωση: Το ποίημα στηρίχθηκε, κυρίως, στα όσα γράφουν για τη Βαβυλώνα οι προφίτες Ιερεμίας και Ησαΐας.

ΑΓΚΥΡΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ - ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΗΣ ΚΑΙ ΒΕΒΑΙΗ

«...Ο Θεός θέλοντας να δείξει περισσότερο προς τους κληρονόμους τής υπόσχεσης το αμετάθετο της βουλής Του μεταχειρίστηκε ως μέσον τον όρκο. Ωστε διαμέσου δύο πραγμάτων αμεταθέτων, στα οποία είναι αδύνατον να πει ψέματα ο Θεός, να έχουμε ισχυρή παρηγοριά όσοι καταφύγαμε στο να κρατήσουμε την ελπίδα που βρίσκεται μπροστά μας, την οποία έχουμε ως άγκυρα της ψυχής και ασφαλή και βέβαιη, και η οποία μπαίνει μέσα στο εσωτερικό του καταπετάσματος, όπου ο Ιησούς μπήκε μέσα ως πρόδρομος, για χάρη μας, καθώς έγινε αρχιερέας στον αιώνα, σύμφωνα με την τάξη Μελχισεδέκ» (Εβρ. 6 / 17-20).

Υπόσχεση και όρκος του Θεού! Αυτά τα δύο πράγματα είναι τα δυνάτα και «αμετάθετα» μπράτσα της ελπίδας των πιστών συγκληρονόμων του Χριστού που σαν τα δύο νύχια της άγκυρας καρφώνονται γερά στις ακτές της Νέας Γης και του Νέου ουρανού.

Αυτή η όμορφη περικοπή, καθώς και εκείνη της Μελίτης που περιγράφεται λεπτομερώς στο 27^ο κεφ. των Πράξεων, μου φέρνει στο νου γεγονότα που προσωπικά παρακολούθησα και έζησα στη ράδα του Πειραιά. Ένα πλοίο του Ναυτιλιακού μας Γραφείου έφτανε στον Πειραιά και έπρεπε να αγκυροβολήσει στη ράδα αναμένοντας σειρά φόρτωσης.

Η διαδικασία αγκυροβολίας πολλές φορές είναι μία από τις πιο λεπτές κινήσεις κατάπλου, ιδιαίτερα σε πολυσύχναστα λιμάνια με περιορισμένο τον διαθέσιμο χώρο. Σε τέτοιες περιπτώσεις όλες οι αποφάσεις λαμβάνονται την τελευταία στιγμή με ιδιαίτερη προσοχή. Δεν γνωρίζει ο Πλοίαρχος προτού φτάσει στο λιμάνι πόσα πλοία υπάρχουν στη ράδα, και τις θέσεις που είναι αγκυροβολημένα. Αλλά και όταν φτάσει δεν γνωρίζει το έκταμα, δηλ. το εκτός του πλοίου μήκος της δικής τους αλυσίδας, καθώς και τις απρόβλεπτες κινήσεις τυχόν άλλων πλοίων. Αυτά πρέπει να τα υπολογίσει την τελευταία εκείνη στιγμή, μαζί με την πιθανή αλλαγή καιρού και ρευμάτων, οπότε αλλάζουν οι θέσεις των ήδη αγκυροβολημένων πλοίων. Λαμβάνοντας όλα αυτά υπ' όψη, καθορίζει με ακριβείς και λεπτές μανούβρες ανάμεσα στα άλλα πλοία το σημείο πόντισης της δικής του άγκυρας. Αν για κάποιον απρόοπτο λόγο δεν ακούσει εγκαίρως η μηχανή ή δεν πέσει η άγκυρα, η όλη διαδικασία ματαιώνεται και επαναλαμβάνονται τα ίδια, και ακόμη πιο δύσκολα, από την αρχή. Για τον λόγο αυτό κατά τον κατάπλου του πλοίου, το πλήρωμα τίθεται σε επιφυλακή. Εκτός τούτων και όταν αγκυροβολήσει, πάντοτε υπάρχει φυλακή Αξωματικού και κάποιου ναύτη για τον λόγο μήπως η άγκυρα δεν έχει πάσει καλά στο βυθό, οπότε και θα παρασυρθεί το πλοίο από τα θαλάσσια ρεύματα ή τον αέρα, με κίνδυνο να εξωκειλεί ή να πέσει πάνω σε άλλα πλοία.

Η κάθε άγκυρα του караβιού είναι γερά δεμένη στην αλυσίδα της, με ειδικά ενισχυμένο κρίκο που λέγεται κλειδί. Η αλυσίδα κατά τακτά διαστήματα μήκους είναι μαρκαρισμένη με αριθμημένα κλειδιά, ώστε να γνωρίζει ο Πλοίαρχος πόσο μήκος βρίσκεται στη θάλασσα και πόση διαθέσιμη υπάρχει. Το άλλο άκρο της είναι γερά στερεωμένο με ειδικά ενισχυμένο και πάλι κρίκο πάνω στο πλοίο. Έτσι πλοίο και άγκυρα γίνονται ένα, μέσω της αλυσίδας. Η ασφάλεια όλου του караβιού εξαρτάται από τη σιγουριά της αλυσίδας και το είδος του βυθού. Συνέβη, λοιπόν, ένα караβι του δικού μας γραφείου να έρθει στον Πειραιά και αγκυροβόλησε στη ράδα, έξω από το λιμάνι περιμένοντας τη σειρά του. Είτε λόγω του ότι τα νερά ήταν πολύ βαθιά, είτε επειδή η ταχύτητα του πλοίου ήταν μεγαλύτερη από ό,τι έπρεπε, η άγκυρα έπεσε με ορμή, όλη δε η αλυσίδα της ξετύλιχτηκε και έπεσε με πάταγο στη θάλασσα, χωρίς να μπορέσουν να τη συγκρατήσουν τα φρένα ή έστω ο τελευταίος δυνατός κρίκος. Διαπιστώθηκε εκ των υστέρων και όταν πλέον ήταν πολύ αργά, ότι κατά τη συντήρηση του πλοίου ο τελευταίος αυτός κρίκος της αλυσίδας δεν είχε καν στερεωθεί πάνω στο πλοίο. Παρά τους δύτες και τις προσπάθειες για την ανεύρεση της, δεν μπορέσαμε να την εντοπίσουμε. Και να σκεφτεί κανείς ότι ο Πλοίαρχος του πλοίου ήταν έμπειρος και συμπλοικτής, το δε πλοίο έφερε το όνομα «ΑΓΙΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ». Συμπέρασμα της όλης πέρα για πέρα αληθινής αυτής ιστορίας: Ούτε το όνομα του πλοίου

ούτε και ο πλοιοκτήτης που ήταν πραγματικά θαυμάσιος και έμπειρος, κατάφεραν να αποφύγουν τη ζημιά που κάτω από άλλες συνθήκες, όπως κακοκαιρία ή τοποθεσία, η σύγκρουση θα είχε μοιραία επακόλουθα, ακόμη και απώλειες ανθρώπινων ζωών.

Πόσο πρέπει να ευχαριστούμε τον Κύριο για όλες Του τις επεμβάσεις στη ζωή μας! Σαν Πλοίαρχο με φύλαξε από πάμπολλους κινδύνους και ναυάγια, αλλά και σαν υπεύθυνο Ναυτιλιακού Γραφείου το ίδιο φάνηκε γενναϊόδωρος σε έλεος και χάρη.

Διαβάζοντας λοιπόν την παραπάνω περικοπή της προς Εβραίους Επιστολής έρχεται μεν στο νου μου η προαναφερθείσα σηματοδοτική εμπειρία, περί ασφαλών και βέβαιης άγκυρας, αλλά μένοντας στο πνευματικό μέρος των εδαφίων δεν μπορώ παρά να αναλογιστώ και μερικά άλλα, πολύ πιο σημαντικά πράγματα.

Στα παλαιότερα χρόνια που δεν υπήρχαν οι σημερινοί ενημερωμένοι και λεπτομερείς χάρτες καθώς και τα ηλεκτρονικά βοηθήματα, τα πράγματα ήταν και τότε δύσκολα όταν το πλοίο έφτανε σε ακτές που έπρεπε λόγω καιρού ή για οποιοδήποτε άλλο λόγο να αγκυροβολήσει, ιδιαίτερα κατά τη νύχτα. Είναι χαρακτηριστικό το «ευσόταν να γίνει ημέρα», που αναφέρεται στις Πράξεις από τον απόστολο Λουκά, «...και έχοντας τον φόβο μήπως και πέσουμε έξω σε τραχείς τόπους, αφού από την πρύμνη έριξαν τέσσερις άγκυρες, εύχονταν να γίνει ημέρα» (Πράξεις 27 / 29) Σε τέτοιες περιπτώσεις κατάπλου προκειμένου να σιγουρευτεί το πλοίο κατέβαζαν σε μία βάρκα κάποια άγκυρα με το σχοινί της, έχοντας από πριν δέσει στερεά την ελεύθερη άκρη του, πάνω στο πλοίο. Στη συνέχεια, καθώς κοπιματούσαν, ξετύλιγαν το σχοινί μέχρι να φτάσουν στην ακτή, όπου και στερέωναν ασφαλώς την άγκυρα. Αυτή η άγκυρα λεγόταν «πρόδρομος» και ήταν η ασφαλέστερη πρόσδεση του πλοίου αφού είχε τοποθετηθεί σίγουρα στο καταλληλότερο σημείο και ιδίως όμμασιν την παρακολουθούσαν κάθε στιγμή. Μια τέτοια διαδικασία προφασίστηκαν οι ναύτες του πλοίου στη Μελίτη, με σκοπό όμως να διαφύγουν, όπως μας λέει ο Λουκάς. Και αυτό ήταν πλέον σίγουρο, αφού η μανία των κυμάτων ήταν τέτοια, που, όταν τελικά το πλοίο τους προσάραξε, διαλύθηκε από την κακοκαιρία.

Στην παραπάνω περικοπή της προς Εβραίους Επιστολής ο συγγραφέας της μας λέει ότι ο Κύριος μας Ιησούς Χριστός έγινε Πρόδρομος μπαίνοντας ο Ίδιος μέσα στο καταπέτασμα, δηλ. στα Άγια των Αγίων για χάρη μας. Με αυτόν τον τρόπο υλοποιήθηκαν η υπόσχεση και ο όρκος του Θεού για τη δική μας σωτηρία, διαμέσου του Χριστού. Ο Κύριός μας είναι τώρα ο Πρόδρομος, δηλ. άγκυρα ασφαλής και βέβαιη στερεωμένη και με τα δυο της μπράτσα στις ακτές του ουρανού. Με αυτόν τον τρόπο οι δικές μας άγκυρες, της ελπίδας και της παρηγοριάς, σιγουρεύονται και με τα δυο τους νύχια στην ίδια ουράνια ακτή, λόγω του Προδρόμου. Αρκεί βέβαια η αλυσίδα της πίστης μας να είναι γερά δεμένη, τόσο πάνω στην άγκυρα, όσο και πάνω στην ύπαρξή μας. Και στην περίπτωση ακόμη που το караβι της σωματικής μας ύπαρξης πέσει σε τραχείς τόπους, όσοι έχουμε Πρόδρομο τον Κύριο Ιησού θα σωθούμε, έστω και «ως διά πυρός», όπως συνέβη στη Μελίτη.

Γιατί, όμως, να συμβεί αυτό, αφού τώρα ξέρουμε τόσα πολλά, και μας έχει δώσει άφθονα παραδείγματα και μαθήματα ο Λόγος του Θεού; Ας προσέχουμε τη συντήρηση της δικής μας αλυσίδας, της πίστης μας, ώστε να είναι ένα με τον Σταυρό του Κυρίου μας, γερά στερεωμένη και πάντα στη θέση της, τα δε μάτια μας προσεκτικά στους αγκυροβολημένους ή και διερχόμενους κινδύνους, μέχρι εκείνη την ευλογημένη στιγμή που θα αντικρίσουμε το πρόσωπο Του, γιατί αυτό είναι το πλέον σίγουρο. Μακάρι να μη φτάσουμε νύχτα στον επιθυμητό λιμένα, ούτε και σε τραχείς τόπους, όπως όλοι οι μαθητές του Κυρίου, εκτός από τον μαθητή της αγάπης Ιωάννη. Αλλά, ό,τι και να γίνει, του Κυρίου είμαστε. «Είτε ζούμε είτε πεθαίνουμε...». Δοξασιμένο το Άγιο Του όνομα.

**Αλέκος Δαδάος
Άλιμος**

Αβέρωφ 23 • Τ.Κ. 104 33 Αθήνα
Τηλέφωνα: 210 8023502 • 210 8253412
Ταχ. Θυρίδα 61341 • 151 04 Μαρούσι
e-mail: info@pergamos.com.gr
site: www.pergamos.com.gr

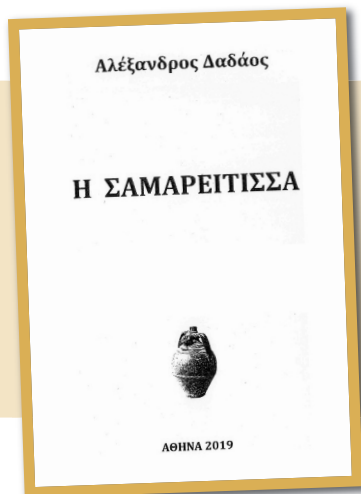
Η ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ

Το μήνυμα της Αποκάλυψης δόθηκε για όλες τις εποχές. Για τη δική μας εποχή, όμως, φαίνεται να αποκτά ξεχωριστή σημασία. Το «ζύμωμα» των εθνών στις τελευταίες δεκαετίες, και ιδιαίτερα ύστερα από την ίδρυση του κράτους του Ισραήλ, έφερε μπροστά στα μάτια μας την επαλήθευση πολλών Βιβλικών προφητειών, ώστε και ο πιο αδιάφορος να διακρίνει ότι κάτι το συνταρακτικό λαβαίνει χώρα μέσα στη σύγχρονη ιστορία! Οι μελετητές του προφητικού λόγου είναι σήμερα σε θέση να πουν όχι το «πώς» και το «πότε», αλλά «ΤΙ» και «ΠΟΙΟ» προφητικό γεγονός έχει τώρα σειρά να λάβει την προφητική του εκπλήρωση.

Παρόλο που το βιβλίο της Αποκάλυψης θεωρείται από τα δυσκολότερα κείμενα της Βίβλου, ο συγγραφέας του παρόντος κατάφερε μέσα σε τούτη την εργασία του να ερμηνεύσει ολόκληρο το περιεχόμενό της σε βάθος, να αναλύσει όλα τα σύμβολά της και τις προφητικές της παραστάσεις, έτσι που να είναι τώρα κατανοητή από κάθε αναγνώστη. Το προφητικό βιβλίο της Αποκάλυψης, δεν είναι πλέον γριφώδες ούτε σφραγισμένο με επτά σφραγίδες. Ο αναγνώστης θα συναρπαστεί από τη μελέτη του, από τα ζωντανά κι επίκαιρα μηνύματά του, βρίσκοντας απαντήσεις στα μεγάλα ερωτήματα που βασανίζουν την εποχή μας, όπως: Τι άραγε μας επιφυλάσσει το μέλλον; Ποιο ρόλο θα παίξουν τα έθνη: Ρωσία, Κίνα, Λιβύη, Περσία, Αιθιοπία κ.λπ.; Θα γίνει μήπως πυρηνικός πόλεμος; Περιμένουμε μια ενωμένη ανθρωπότητα; Ποιος θα είναι ο ηγέτης της; Ποιος ο ρόλος της Ευρώπης; Δέκα ή Δώδεκα; Διαπλανητικά ταξίδια, αλλά όχι σαν τα άλλα. Υπάρχει κάποια διέξοδος, μια λύση;

Αριθμός βιβλίου: 13 • Μεγάλο σχήμα • 13^η Έκδοση • Σελίδες 363 • Τιμή: 18 ευρώ

«Η ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΣΣΑ»

Αλέξανδρος Δαδάος

Διατίθεται Δωρεάν

Τηλ.: 210 8971488

<http://dadaos.epean.org>

E-mail: dadaos@epean.org

Το «**Ελεύθερο ΒΗΜΑ**» ευχαριστεί όλους τους αδελφούς και αδελφές, καθώς και εκείνες τις Ελεύθερες Ευαγγελικές Εκκλησίες του εσωτερικού και εξωτερικού, που συνεισέφεραν οικονομικά για τις ανάγκες του περιοδικού.

Επίσης, γνωστοποιεί σε εκκλησίες και φίλους που επιθυμούν να λαμβάνουν το «**Ελεύθερο ΒΗΜΑ**» ότι μπορούν να το ζητήσουν στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

giannisgrizos@yahoo.com ή στη διεύθυνση:

Ιωάννης Γρίζος, Παπαδιαμαντοπούλου 168, Τ.Κ. 15773, Ζωγράφου

ΨΥΧΗ

*Κι όταν πυκνώσει το σκοτάδι της νύχτας
και αγριέψει η θύελλα σαν μέγαιρα
και τα δέντρα μείνουν στοιχεία ανυπεράσπιστα
και οι μαρμαρυγές των άστρων σαλέψουν σαν δάκρυα
στα βλέφαρα των θλιμμένων αγγέλων,
τότε, όταν ό κόσμος φτάσει στην απόγνωση του θανάτου
και δεσποτική απλωθεί η ερημία των τόπων
πες μου μοναχική και αβοήθητη ψυχή,
ψυχούλα γυμνωμένη ίδια ταλαίπωρο κληρί,
πες μου πού θα στρέψεις το ανήσυχο σου βλέμμα
κι άραγε θα θυμηθείς πάβι να προσευχηθείς
στον Κύριο προσάτη και Θεό σου
που σε ριμένα αιώνιας γαλήνης
σαν κύρης εγκάρδιος σε γλυκοπροσμένει.*

Ο Λυχνιοφόρος